KLUB NOVÝCH NEWCOMERS' CLUB

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail. Reg. No. 3088

388 Atwater Ave., Mississauga, Ontario, L5G 2A3, Canada. Tel./416/ 278-4116.

No.4, Vol.27, duben-April 1993.

SCHÁZÍ VZÁJEMNÝ RESPEKT

Zájem o exil či exulanty (jak chcete) je tady doma malý. Přiznávají to pomalu všichni. Málokdo však pochybuje o tom, že exil je pro tuto zemi — Čechy a Slovensko — velmi důležitý. Zatím si to však moc neuvědomují ani exulanti, kteří rozhodují tady doma, ani exulanti, kteří žijí ve všech možných koutech světa.

Doma, zdá se, není záměrně špatný vztah k exulantům, ale je tolik problémů, že na ně není čas. Exil, at' dělá co dělá, neupoutá na sebe pozornost různými peticemi a prohlášeními — a už vůbec si nezíská respekt, bude-li vysílat na domácí adresu sprosté urážky a vzteklé výpady, psané nejednou špatnou češtinou. Žluč není dobrý léčitel, hněv ještě horší. Sprostotou nic nepořídíte — ani u cestáře, ani u poslance.

Jsme chudá země, prolezlá komunisty, šikovně zalezlými nebo přemaskovanými, ale svět už ví, že jsme svobodní a jdeme jako malí školáčci do školy demokracie. A bude nějakou dobu trvat, než dostaneme od světa vysvědčení, že jsme absolventi.

Demokracie je také tolerance. Kupodivu někteří naši exulanti po léta v demokratických zemích žijící, se chovají stejně nerudně, netolerantně a rádi až sadisticky na svou rodnou zem nadávají. Člověk si někdy říká, jestli by neudělali líp, kdyby se raději vzdali občanství. Takhle je to stojí zbytečně moc nervů a nevede to k ničemu.

Na druhé straně je zapotřebí najít nějaký způsob, jak bychom mohli my, co jsme přežili komunismus tady, i ti, co přežili komunismus venku, najít společný jazyk. Měli bychom spolu hovořit klidně, s respektem a důstojností bratrů, jimž jde o totéž, totiž o vytvoření krásné, svobodné nové republiky, respektované světem, oblíbené vlastními i cizími, země bohaté, kam se turisté jen pohrnou, nebot' obdiv k její minulosti a přítomnosti jim nedá, aby nepřijeli. Každý bychom pro to měli něco udělat, my tady i vy tam. Všechny ostatní osobní zájmy jsou méně důležité. Aspoň se mi to tak jeví.

Abychom se naučili chápat jeden druhého a nemuseli psát urážlivé články a štvát proti vlastním třeba i na nejvyšších místech v cizině, učme se vzájemně chápat, o co komu jde. Především si uvědomme jedno: kdo tady nežil těch čtyřicet let, nemůže pochopit naše myšlení; prostě nemá v sobě ty zážitky, které bylo možné zažít jen a výlučně tady. My naopak nemůžeme dobře pochopit a vcítit se do toho, co znamenalo být vyvržen z domova, at' už k tomu došlo z jakékoli příčiny. Ani tento život nemůžeme my než respektovat. At' byl žit v USA, Švédsku nebo Německu.

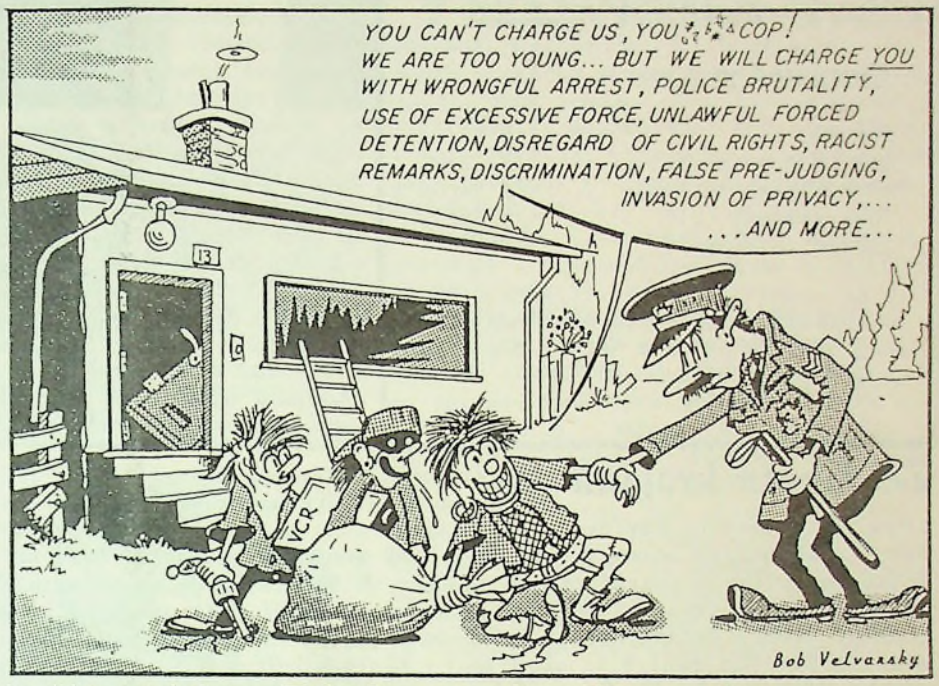
Ano, vzájemný respekt je to jediné, k čemu jsme odsouzeni. Uvědomit si to, by byl dobrý počátek dialogu, jenž by se neměl ničemu vyhýbat. Ale kde ten dialog vést? V časopisech? Sami mezi sebou během návštěv tady a tam? *ALEŠ FUCHS*

SOKOL NEZAPOMENE

Během lednového sjezdu COS v Praze jsme měli možnost jako zahraniční hosté se setkat s mnoha sestrami a bratry z Čech, Moravy a Slovenska. Vzájemná přátelství se navazovala již na vídeňské předcvičné na pařížský slet, pak na sletě samém, na setkáních v tyrolském Oetzu, na návštěvách Tyršova domu v Praze, na účasti na kurzech zdravotního cvičení, jakož i na cvičitelské škole vzorně vedené kvalifikovanými odborníky z Prahy.

Nejvíce nás však zaujala brožura SOKOL NEZAPOMENE, kterou vydala župa Krušnohorská-Kukaňova se sídlem v Duchcově. Uvádí v ní založení první sokolské jednoty v době, kdy br. Tyršovi bylo 50 let a fakt, že se v krátké době stalo Sokolstvo jedním z pilířů českého národního uvědomění na poněmčeném severu Čech. Boj za českou školu, kulturní a vzdělávací práce pozdvihly úroveň lidu a po osamostatnění Československé republiky se zasloužily o upevnění její vlády ve většině severočeských obcí. Roky 1918 a zejména 1938 zakořeněly heslo »VĚRNI ZŮSTANEME«. Severočeské Sokolstvo stálo v čele odboje proti nacistickým okupantům a nezapomíná ani na těžké zkoušky v padesátých letech za největšího řádění komunistických zločinců, kterému padli za oběť starosta i náčelník Sokolské župy Krušnohorské-Kukaňovy.

V dalším uvádí brožura »SOKOL NEZAPOMENE« zajímavé podrobnosti z boje proti nacistům, o spolupráci sokolské odbojové organisace »JINDRA« o přípravách atentátu na Heydricha, o zradě Viliamem Gerikem a Karlem Čurdou a o vypálení obcí Lidice a Ležáky. S úctou a smutkem čteme jména sokolských sester a bratrů, kteří byli popraveni, nebo zemřeli 17. června 1942 v Praze, 9. července v Pardubicích, 24. října 1942 v Mauthausenu a 6. března 1954 v Praze na Pankráci. Nově vzkříšené Sokolstvo nesmí zapomenout na oběti nacistů a komunistů!

Výročí Selské jízdy

V březnu vzpomíná Selská jízda 68. výročí svého založení. Její ustavující sjezd se konal 21. března 1925 v zasedací síni Zemědělské rady v Praze. Selská jízda se stala naší největší jezdeckou organizací a byla vpravdě nejpočetnější selskou jízdní armádou na světě. V roce 1935 měla více než 25 a půl tisíce členů. Její každodenní sportovní a kulturní činnost na našem venkově vrcholila ve třicátých letech slavnými květnovými průvody Prahou u příležitosti hospodářských výstav, účastí na sletových průvodech Sokola a národopisnými scénami na strahovském stadiónu. Selská jízda pořádala také krojované plesy, z nichž největší v únoru 1938 byl vlasteneckou přehlídkou kulturního bohatství celého našeho venkova. Za okupace byla Selská jízda zakázána, utrpení celého selského stavu pokračovalo i za totality. Po obnovení své činnosti (4. června 1990 v Nymburce) rozvíjí opět svou rozsáhlou aktivitu.

Dluhy otců z Kanady

Návrh zákon o Ústavním soudu do vlády

Praha (vyb) - Povinné osoby, které žijí na území Kanady dluží dětem z ČR na výživném celkem milión korun. Česká strana nemá informace o současném pobytu mnohých z nich. Jak řekl ministr spravedlnosti Jiří Novák i z těchto důvodů je třeba, aby byla mezi oběma zeměmi sjednána podrobná dohoda o právní pomoci. Inspiraci můžeme najít i v kanadském vězeňství.

Kanadská vězeňská služba má nyní „v péči" 23 tisíc osob, z toho 10 tisíc podmíněně propuštěných. Tamní zákony umožňují, aby byl prakticky každý odsouzený po odpykání třetiny uloženého trestu odnětí svobody propuštěn (po dvou třetinách všichni ostatní). Důvěra podpořená propracovaným systémem péče o propuštěné osoby, nese své ovoce: na rozdíl od ČR, kde se do vězení vrací zpět každý druhý vězeň, se recidiva v Kanadě pohybuje mezi 30 a 40 procenty.

Návrh zákona o organizaci Ústavního soudu a o řízení před ním předložilo včera ministerstvo spravedlnosti vládě ČR. Ve čtvrtek ho má projednávat legislativní rada vlády. Zákon stanovuje počty senátů a platy soudců Nejvyššího soudu a určuje i rozdílné způsoby řízení podle jednotlivých kompetencí, které Ústavnímu soudu v článku 87 svěřuje Ústava.

Ministr J. Novák včera uvedl, že nenavrhne prezidentovi zastavení trestního stíhání bývalého ministra financí ČSSR Leopolda Léra na základě amnestie z 3. února letošního roku. Podle článku II amnestie posuzuje ministerstvo případy dalších 678 osob, u nichž by mohlo být zastaveno stíhání nebo prominut či zmírněn trest z důvodu jejich věku, či osobních poměrů. Na dotaz LN upřesnil J. Novák, že ministerstvo přezkoumává i případy bývalých generálních prokurátorů J. Krupauera a J. Pješčaka, a někdejšího ministra zahraničních věcí ČSSR Bohuslava Chňoupka.

Když se v tisku objevila zpráva, že fed. ministr Otto Jelínek se možná bude ucházet o místo kan. ministerského předsedy, vymyslel náš krajan Bob Velvarský tuto efektivní scénu... Byl proto velmi zklamán, když se jmenovaný rozhodl, že postaví na první místo svou rodinu a že jako politik odejde do "důchodu".

A TO JSOU TY KRÁSNÉ ZEMĚ

Větší společná republika měla tři odlišné části státní hymny. Za moravskou část mohla být považována jen krátká pauza mezi českou a slovenskou hymnou. Ale ani to už delší dobu neplatí. Slováci si svoji hymnu upravili, a to především textově (zastavme ich bratia). My jsme se z pohodlnosti k úpravě zatím neodvážili, i když dobře víme, že není vše v naprostém pořádku. Domnívám se, že 90 % obyvatel ČR klopýtá na známém úseku (země česká), což bývá trvalý „trapas" při veřejném zpěvu naší hymny. Proto jsme si ji raději pouze slavnostně vyslechli, ačkoliv jsme národ zpěv milující. Nepříjemnost bychom mohli odstranit malou, ale vhodnou obměnou několika slov a závěr naší hymny by pak zněl takto: „A to jsou ty krásné země, zem moravská – domov můj, země česká – domov můj!" Nikdo by se nemohl cítit ukřivděný, přece víme, že až po zániku společné Velkomoravské říše bylo vytvořeno mocné knížectví české. Při zpěvu hymny by se tak odstranil zbytečný „zádrhel" a zcela určitě by hymna vyzněla důstojněji než dosud. Pokud by to představitelé české země z „trucu" zamítali, pak by početným obyvatelům Moravy nikdo nemohl zabránit, aby si společnou hymnu takto nezpívali. Zvláště teď, když už konečně dozrává otázka zemského zřízení v rámci České republiky.

E. Ř., Kroměříž

Dokumentace zločinů v letech 1945-1989

Pachatelé budou stíháni

PRAHA - Generální prokurátor Jiří Šetina jmenoval dne 5. března ředitelem nového centra, které má dokumentovat a stíhat násilí proti českému národu v letech 1945-1989, Jaromíra Klimeckého, 28letého lékaře, který byl v červnu 1992 zvolen poslancem Sněmovny lidu Federálního shromáždění za křesťanskodemokratickou stranu (KDS).

Dohodu o zřízení Koordinačního centra pro dokumentaci a vyšetřování násilí proti českému národu od 8. května 1945 do 31. prosince 1989 uzavřeli 12. února generální prokurátor Jiří Šetina a ministr vnitra Jan Ruml. Centrem bude podle ní objasňovat „činy proti míru a lidskosti a další obdobné mimořádně závažné činy". Dohoda nově a odlišně od trestního zákona definuje čin proti lidskosti jako „mučení nebo obdobné protiprávní jednání spočívající v podrobování občanů nelidskému nebo ponižujícímu zacházení".

Centrum má tyto zločiny dokumentovat, vyšetřovat a analyzovat a má iniciovat trestní stíhání jejich pachatelů. Podle J. Šetiny smysl práce centra bude spíše v morálním odsouzení zločinů než v trestním postihu pachatelů.

Jan Masaryk nechtěl být sovětským agentem

NOVÁ VERZE O SMRTI BÝVALÉHO ČESKOSLOVENSKÉHO MINISTRA ZAHRANIČÍ

Praha (ker) - Ministra zahraničí Jana Masaryka se snažili získat agenti sovětské tajné služby NKVD ke spolupráci. Když se jim to nepodařilo, vyhodili ho z okna. Tuto informaci odvysílala ve středu večer, v den 45. výročí Masarykova úmrtí, rozhlasová stanice Svobodná Evropa. Do Rádia Svoboda ji zavolal Leonid Paršin, Rus, který žádá o azyl v Německu. Tento muž se už několikrát v minulosti údajně projevil jako velmi spolehlivý zdroj informací o NKVD a KGB.

Po válce působil v Praze generálmajor Michail Bělkin, který mimo jiné verboval agenty pro sovětskou tajnou službu mezi československými politiky. Několikrát se také obrátil na Jana Masaryka a pro definitivní odpověď si přišel ráno 10. března 1948. Když ministr odmítl podepsat závazek ke spolupráci, údajně tím nad sebou vyřkl ortel. Podle předchozích pokynů z Moskvy prý bylo rozhodnuto, že má být v takovém případě zavražděn způsobem svědčícím o sebevraždě.

Paršin je synem sovětské agentky, která pod jménem Marie Kovalková žila po válce tři roky v Československu a potom ve Francii. Později se u penzistky Jelizavety Paršinové v Moskvě scházeli bývalí agenti sovětské tajné služby a vzpomínali na staré časy.

Tragická smrt Jana Masaryka, kterého našli mrtvého ráno pod okny jeho služebního bytu, nebyla nikdy beze zbytku vysvětlena. Naproti tomu dosud žádný sovětský pramen - ani tak poměrně důvěryhodný, jako jsou vzpomínky bývalého rezidenta KGB ve Velké Británii Olega Gordijevského, dobře obeznámeného s historií své tajné služby, se o této události nezmiňuje. Paršinovu verzi bude velmi obtížné potvrdit, či vyvrátit. Generál Bělkin už nežije a moskevské archivy zůstávají stále nedobytné.

»VY PRÝ UDRŽUJETE čilý korespondenční styk s redakcemi?« – »Ano, já jim posílám příspěvky, a ony mi je vracejí.«

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH, SLOVAK AND ENGLISH LANGUAGES.

Publisher and Editor: Mirko Janeček.
Tel./416/ 278-4116.

Články, objednávky inserátů, opravy adres a předplatné lze poslat na:
"Kanadské Listy", 388 Atwater Ave., Mississauga, Ont. L5G 2A3, Kanada.

Předplatné na 1 rok:

Kanada ...	$ 19:00
USA, jako tiskopis ...	$ 22:00
zámoří, jako tiskopis ...	$ 24:00
USA, letecky ...	$ 28:00
zámoří, letecky ...	$ 34:00

Do staré vlasti: Dobrov. předplatné v korunách lze zaslat na:
Pavel Svoboda, Na Vyhlídce 175, 252 63 Roztoky u Prahy.

IN MEMORIAM

Antonín Daičar, nar. 13.7.1906 v Rovensku u Zábřeha, patřil mezi nejzasloužilejší naše kanadské krajany. Zemřel na srdeční záchvat 12. dubna 93 v nemocnici v Trentonu. Bylo mu 86 let. Rozloučení s ním bylo v kostele na Batawě a byl pochován na hřbitově ve Frankfordu. Nad rakví promluvila za Dámský odbor paní Blanka Rohnová z Toronta, prov. poslanec O'Neill, Frank Rábl /za odbočku Čs.sdružení Batawa-Belleville/ a syn dr.Tony Daičar, Jr. Přátele zastupoval také dp.J.Šach z Burlingtonu, který dříve na Batawě jako český duchovní správce působil. Baťovu rodinu representovala nejmladší dcera p.šéfa, který byl na obchodní cestě v daleké Indii. Tony Daičar to se svým šéfem Tomášem Baťou "táhl" v Kanadě od r.1939 a zasloužil se zejména o vybudování prodejní sítě firmy. Za války v těžkých podmínkách pomáhal při formování nové obce Batawy a byl při založení sokolské jednoty a odbočky Čs.národního sdružení. Sloužil také v kan.zál. armádě /Prince Edward Hastings Regiment/. Odešel vzácný muž a čs.vlastenec. Pozůstalé paní Drahomíře a oběma dětem s rodinami vyslovujeme naši upřímnou soustrast. /Málo našich krajanů ví, že Antonín Daičar se za vlády liberálů málem stal senátorem. Mnoho jednotlivců a organizací jej doporučilo, ale nakonec to nevyšlo../

Pražské uzenářství

638 Queen St. West,
TORONTO, ONT. M6J 1E4

Tel.: 364-1787

NAŠE ROVY

Do not stand at my grave and weep:
I am not there. I do not sleep.
I am a thousand winds that blow;
I am the diamond glints on snow.
I am the sunlight on ripened grain;
I am the gentle autumn's rain.
When you awaken in the morning's hush.
I am the swift uplifting rush
Of quiet birds in circled flight.
I am the soft star that shines at night.
Do not stand at my grave and cry.
I am not there; I did not die.

(Author Unknown)

Ze života krajanů

Dr.Svatopluk F.Tománek, odborný zubní lékař, oznamuje svým pacientům a pacientům dr.Jiřího Mráze, zahájení spolupráce s dr.Ludmilou Schuckovou, absolventkou Karlovy univerzity v Praze a torontské univerzity. Ordinuje se podle úmluvy/večer i v sobotu/na adrese: Suite 409, 1849 Yonge St., Toronto. Tel. 487-7900. Dr.Tománek letí 1.5. do České Republiky a specificky do rodného Uh.Hradiště, kde se zúčastní ve dnech 7.a 8. sjezdu býv.skautů.--V čele montreálské odbočky Čs.sdružení stojí opět nezdolný a osvědčený dr.V.G.Zicha. Jeho pomocníky jsou: A.Valdštýnová, O.Velanová a dr.Drtina.--Kongres ústředí Čs.sdružení je v London, Ont. 14. a 15.5.93.--Montreál: 8.4. přednášel v místnostech českého gen.konzulátu o vývoji transformace ekonomiky doma ing.Jar.Šuchman, zástupce šéfa mise ČR při ON.--Ve veřejné knihovně na rohu Somerled a Kensington /v Montreále/ je české oddělení. Mají otevřeno 7 dní v týdnu, jen hodiny jsou různé.--J. Norek, český farmář v Saskatchewanu, řekl při návštěvě Prahy redaktorovi "MS", že při práci stále přemýšlí česky. Obhospodařuje 2.500 hektarů půdy; od r.1935.--"Slovácké Noviny" měly zprávu, že novým majitelem pivovaru v Uh.Hradišti se stal kan.občan ing.Jaromír Janáček.--Manželka obžalovaného P.Bernarda je českého původu /Karla Homolková/.--Vyšla nová brožura pro nově příchozí do Ontária. Lze objednat na adrese: Newcomers Guide, Ministry of Citizenship, 5th floor, 77 Bloor St. W., Toronto, Ont. M7A 2R9. Tel./416/ 314-7520.--Nové české koruny se razí v Kanadě. "Pěťáky" byly zrušeny.--Pokud je někdo v Ontáriu legální přistěhovalec a nebyl zde přes 2 roky, je možné, že dostane zdarma potraviny v hodnotě $35. Pište na adresu: Canada Welcome Pack, 801 York Mills Rd., Suite 201, Don Mills, Ont. M3B 3X7. Tel. 510-0079.--Máme na skladě zajímavou knížku/paperback/ o sourozencích Jelínkových "On Thin Ice", 175 stran, $5. Je to dramatické vylíčení osudů exulanta a dnes ministra fed.vlády Otty Jelínka.--Od r.69 má žít v Montreále český geolog, dnes milionář. Zprávu přinesl list "MSD", ale jméno neuvedl.--V počítačích se vyzná p.Kolář, Disk and Ribbons Inc., 45 Runcorn St., St.Catharines, Ont. L2M 1N9. Tel. 937-1586.--"Hospodář" z Texasu měl článek torontského R. Hanzlíka "Chodsko očima vzpomínek". Jeho otec byl kapelníkem vojenské hudby 6.hanáckého pluku v Olomouci. Autor sloužil v Domažlicích u kanonýrů.--Kan.firma Meccano Build nabízela doma v tisku zaručenou práci v JAR, vybrala zálohy a zmizela. V pozadí je prý jistý V.Zezula a muž s iniciálami S.N.

Kanadská firma European Travel and Tours, Slezská 7, Suite 520, 120 56 Praha 2-Vinohrady /tel.252327/ zařídila túru pro turisty z Prahy po 6ti městech USA a Kanady během 10ti dní: 27.3. navštívila Toronto skupina 26ti /obrázek ze setkání s p.Tomášem Baťou nahoře/ a 18.4. skupina 46ti jednotlivců, převážně manželských párů. Šlo hlavně o lékaře, právníky, architekty a pod. Atrakcí č.1 pro všechny byly niagarské vodopády, ale potom je zajímala Romanova katedrála v Markhamu a radnice v Mississauga. Také Casa Loma a CN-Tower /553 metrů vysoká/.

Zákazníků v Pražském uzenářství, v č.638 Queen St. W., Toronto, se vždy s úsměvem ujme obětavá Vlasta Sklenářová, rodačka z Hlinska pod Hostýnem /u Holešova/, svobodná..

Paní Jiřina Kubánková zemřela ve Viktorii, BC dne 14.března 1993, v 85. roce svého více méně dramatického života. Narodila se 2.června 1908, nejspíš v Praze. Byla známá mnohým našim v Montreále, kde po celou řadu let žila. Byla zkušenou švadlenou. V této profesi se živila i v Norsku, kam odešla po r. 1948. Tam se spřátelila s Aničkou Kvapilovou, s kterou trpěla v něm.koncentráku. Po odchodu do důchodu zatoužila po teplejším podnebí a odstěhovala se s přítelem nejbližším, býv.pražským cukrářem p.Miroslavem Tomanem, do BC. Za války pomáhala židovským dívkám v Terezíně, Gestapo na to přišlo a poslalo ji do konc.tábora. Vrátila se s podlomeným zdravím. Nerada o tom mluvila, ale z Izraele byla její statečnost oceněna dopisem p.E.Kulky, předsedy Publ. Committee of Auschwitz, v květnu 1983. Tehdy slavila své 75.narozeniny. Výše uvedenou báseň poslala vydavateli t.l. se žádostí, aby byla ve vhodný čas uveřejněna. Splňuji její přání s pocitem smutku nad odchodem vzácné ženy. MJ

kultura

Klavírní virtuos Boris Krajný z Prahy vystoupil během dubna v několika koncertních sálech v USA a v Kanadě. Škoda,že o jeho koncertu v elegantní kapli Appleby Colleye v Oakville nevědělo víc našich krajanů usedlých v jižním Ontáriu. Velkým kladem byla dobrá akustika. Náš reportér zachytil Borise Krajného /na obrázku vpravo/ a jeho bratra M.Krajného, známého lékaře ze Scarborough /vlevo/. Výkon Borise Krajného byl obdivuhodný. Hrál Bacha,Beethovena a Chopina a navíc Mozarta,J.Suka a L.Janáčka. Umělec vyšel pražskou Akademii muzických umění v roce 1969,stal se známým na domácí scéně, ale největší úspěchy sklidil v cizině. Nejčastěji jezdil ven s Pražským komorním orchestrem, s Českou Filharmonií a s Brněnskou Filharmonií. V roce 1977 zvítězil v mezinárodní soutěži v Itálii a v roce 1982 měl úspěchy ve Francii. Boris Krajný doprovázel Českou Filharmonii během zájezdu do Austrálie a USA. V obchodech s gramofonovými deskami jsou k dostání jeho nahrávky Mozartových klavírních koncertů a Ravelovy skladby. Sponsorem koncertu v Oakville byl The Nicholas Arts Centre. V audienci byli m.j. manželé Zátkovi, manželé Rýdlovi, paní Škarecká, manželé Šejnohovi a paní Alena Bártová-Bílková z Cicero.IL. Byl to krásný večer.

Mnozí naši lidé, kteří zblízka i zdáli přijeli do Toronta v dubnu na "Prodanou",byli spokojeni. Pěvci zpívali dobře a výslovnost byla srozumitelná, přestože jen narychlo z Prahy importovaný sólista Národního divadla,Luděk Vele, byl našeho původu. Byl to šťastný nápad,protože produkci přispěl vynikajícím hereckým výkonem, v roli Kecala. /V hledišti jsme zahlédli Jana Rubeše,který v této roli vynikl v 50. letech;jak mu asi bylo?/ Vedle Luďka Veleho vynikl také Benoit Boutet,v roli Vaška. Na výkon těchto dvou umělců budeme dlouho vzpomínat.. Na "Prodanou"přijely skupiny krajanů z USA,např. z Clevelandu, z Detroitu a z Chicaga. Odtamtud přijela paní Alena Bártová-Bílková, vnučka slavného českého sochaře Františka Bílka, na obrázku vpravo. Vlevo je prof. hudby paní Dagmar Rýdlová,roz.Ottová,a uprostřed je Luděk Vele, pův.od Žel.Brodu. Všech šest představení "Prodané" bylo vyprodáno.

Přírůstky Památníku národního písemnictví

Výběr přírůstků za posledních deset let předložil na výstavě ze svých sbírek Památník národního písemnictví (PNP) v Praze na Strahově, založený před 40 lety. I po vrácení slavného kompletu Strahovské klášterní knihovny a dalších částí sbírek - v souvislosti s vyrovnáním majetkových křivd - řádu premonstrátů, uchovává PNP na 6.850.000 archiválií, knih, obrazů, plastik a dalších předmětů získaných z nákupů a darů a pokrývajících dějiny české literatury zejména v posledních dvou stech letech. »V uplynulém desetiletí bylo vynakládáno na nákup kolem miliónu korun ročně, v současnosti by bylo zapotřebí disponovat částkou dvakrát vyšší, aby bylo možno fondy plynule doplňovat i o atraktivní předměty z exilu či samizdatu,« říká ředitelka PNP Eva Wolfová.

I přes nedostatek financí památník získal a získává zajímavé a cenné osobní fondy postav literární historie i současnosti, pozůstalosti, rukopisy, korespondenci. Premonstráti i literární muzeum se podle Evy Wolfové shodují na tom, že nejlepší by bylo, aby PNP přepustil řeholníkům restituovaný Strahov do dvou let. Náhradním objektem pro muzeum se zřejmě nestane ani původně zamýšlený Nostický palác na Malé Straně.

Výstava potrvá do 2. května. (pv)

JEDNOU VĚTOU

Dvořákovy skladby "Te Deum"a"Stabat Mater" budou předvedeny v rámci Festivalu pěveckých sborů a to 16. a 24.6 resp.--Vdala se Anna v r.1380 za angl.krále Richarda II. a byla dcerou Karla IV.?--Vlad. Krajina považuje Doubravku za veletok chotěbořského kraje a stále vzpomíná..--Dnešní starosta Lanžhota,Tomáš Polách,je synovcem nedávno zesnulého krajana Antonína Švirgy. V Kanadě se mu líbilo a cítil se "jako doma".--Zajímavý seriál o českém princi Rupertovi /zakladateli Hudson Bay Co./ nazvaný "Za Boha a krále",z pera R.Hanzlíka,vycházel v "ND" v r.1974.--Zesnulý Ant.Daičar je rodák z Rovenska u Šumperka.--Dr.Martin Skála /Sudbury/ je proti rozpuštění exilové soc.dem.strany,pokud Karel Hrubý a Jiří Loewy zůstávají aktivní.--Výměna manager-trainees mezi ČR a Kanadou přes York Univerzity /Prof.R.Peterson/ pokračuje.Na 300 kan.firem se programu účastnilo v minulosti. Tel.736-5091.--Přední postavení ve světovém vývoji ekologicky čisté energie a zdrojů energie zaujímají kan.firmy ASTRIS a NORVIK TECHNOLOGIES.Spolupracují úzce s Chrysler Corp. Informaci nám poslal Jiří Nor,syn známého českého spisovatele. Tel.416--828-7700.--J. Kalfus se z Hradce přijel podívat na Toronto.--Na York Univ. působí prof.Roztočil,na U.of T.dr.Eva Kushner.

ČTVRT HODINY OD NIAGARSKÝCH VODOPÁDŮ...
T.O. STREET
Q.E.W.
Niagara NIAGARA
200 Niagara St. ST. CATHARINES 646-7300
George & Hana Beneš
SOMETHING SPECIAL
Otevřeno denně od 11ti hod.dop.

Z KRAJANSKÉHO ŽIVOTA

Letošní Mezinárodní Festival pěveckých sborů z celého světa,včetně České republiky, bude zahájen 19.května t.r. na Metro Centre Square va 4 hod.odp. Vstup volný. Festival potrvá do 26.června.Dal jej dohromady krajanský dirigent a umělecký ředitel Festivalu,dr.Nicholas Goldschmidt. Čajkovského sbor z Kijeva vystoupí v Romanově katedrále v Markhamu 13.června 93. Další informace na č. 875-4255.--Naše Kampelička /Czechoslovak Credit Union/ zrušila obvyklé inseráty ve všech krajanských listech.Bylo to rozhodnutí ředitelské rady ústavu a jde o úsporné opatření. Neznamená to, že ústav je v nějaké finanční tísni.Tel. číslo Kampelički je 925-0557 a personál je stejně ochotný,jako dříve.--Čs.botanická společnost v Praze uctila prof.V. Krajinu zvláštním číslem své revue. Jmenuje se "Preslia" a vedoucím redaktorem je Josef Holub. Prof.Vladimír Krajina je čestným členem Společnosti.--Paní L. Matusiaková z Vancouveru,BC,roz.Přístupová, plánuje po letech návštěvu Masaryktownu,o který se zasloužil její otec. Přijede s manželem a pojízdným domkem na tradiční Čs.den 20.června.--Pí Helena Kálalová z Mississauga nám zapůjčila foto z r.1935,na kterém jsou absolventi reálky v Praze-Holešovicích z r.1910.Na snímku je její dědeček Ing.Jan Knotek z Mělníka a Rudolf Hásek. Paní Kálalová se s pplk.v.v. Háskem sešla v březnu t. r.--Bob Velvarský vydal vlastním nákladem a v omezeném počtu sborník svých článků a kreseb,které vyšly v "Kan.Listech za posledních 10 let. Sborník má 43 stran.--Václav Táborský měl přednášku pro Dámský odbor 22.4.na téma"Toulky Jižní a Střední Amerikou".Uvedla ho novinářka Mirka Trenzová. V.Táborský je profesorem filmové fak. York University.-- V rámci Toronto Jewish Festivalu byl promítnut něm.film "Labyrinth"s kafkovským námětem.Na produkci se podíleli K.Dirka a J.Jireš.--Guvernantka M.Hrubá získala status landed immigrant v Sudburách,Ont. --Ve Winnipegu žije A.Wenzbauer.

Knihovna na Masaryktownu
Pondělí a pátek: 15:00-18:00
středa: 15:00-21:00.
sobota: 10:00-12:00.
Tel.: 431-9477

Jarmila Novotná na CD

V roce 1942, kdy je válka oba přivedla do USA, sopránistka Jarmila Novotná za doprovodu Jana Masaryka natočila 11 písní pod názvem „Songs of Lidice" na 78-r.p.m. desku u firmy RCA Victor. Deska je ve vlastnictví mnoha emigrantů, avšak nikdy nebyla v prodeji v Československu. Konečně vloni na podzim, k 85. výročí narození umělkyně, vydal Supraphon CD disk, který je nyní k dostání i v USA (11 1491-2). Jsou na něm i další české a slovenské písně.

Pojištění je věc důvěry
SunLife of Canada
38 let služby naší veřejnosti s největší kanadskou životní pojišťovnou
VLADIMÍR VÁLEK, C.L.U.
Senior Representative
Tel. 626-3004
21 Four Seasons Pl., Suite 330, ETOBICOKE, Ont. M9B 6J8
Východně od 427.

O LETCÍCH

16.4.93 oslavil v Anglii své 80.narozeniny Ivo Tonder.Oslavu tohoto významného dne uspořádal jeho syn s manželkou Carolinou. Mezi jinými pronesl přípitek Air Marshal Sir John Thompson,OBE,AEC. Plk.Tonder byl jedním z mála zajatých angl.letců,kteří zůstali naživu po útěku ze Saganu.--Publikace o letcích z Písecka vyšla nákladem 3.000.Zájemci mohou kontaktovat Z.Jíšu,Tř.přátelství 1949, 397 01 Písek.--Zmínili jsme se o Vládovi Kopečkovi: M.A.Liškutín ho dobře znal za války. Po válce Kopeček sloužil v Č.Budějovicích,vrátil se do Anglie v r.48,byl přijat do RAF a přišel o život v r.1953 /rozklad krve ve stratosféře/. Jeho vdova Adrienne žije v městě Worthing v jižní Anglii.Měli 3 děti.--Nové knihy vydané doma:Petr Kubánek "Stíhači od 303" a F. Fajtl "Dva údery pod pás". Krézek končí rukopis.--Joe Bílek vychutnal dovolenou v Nassau /Bahamy/.--Pí M.Greinerová nabídla ubytování a péči gen.let.v.v.Jánu Ambrušovi v Ostravě. --B.Iványek se účastnil odhalení desky dvěma angl.letcům ,kteří byli v Ostravě-Hrabůvce /po útěku ze Saganu/ popraveni Gestapem.Byli to S/L Thomas Kirby-Green a F/O G.Kiddera. Mluvil Z.Škarvada a mši sloužil dp.Ant.Beránček z Metylovic.--"Svět křídel"vydal knihu M.Pajera"Ve stínu slávy",479 stran,132 korun Týká se bojového výcviku našich letců v Anglii.--Tajemníkem České letecké historické společnosti je ing.Dušan Mikoláš,Na dlouhém lánu 30/12,160 00 Praha 6. Tel.789-28-86. V posl.čísle "Leteckých Listů" je příspěvek S.Dudka s Epilogem plk.Sáši Hessa z r.1979 ke knize "Byli jsme v Bitvě o Anglii". Hess se narodil 4.5.1898,velel v r.40 310.čs.stíhací peruti a zemřel 10.srpna 1981 v exilu na Floridě. /Epilog přineseme v "KL"./--"Noviny" měly článek "Kanada není jenom hokej" s podtitulkem "RCAF nad okupovaným Československem 1941-1945",z pera Jindřicha Marka.-- V č.12/93 "Plastic Kits Revue"je zajímavý článek J.Rajlicha a J.Sehnala"Letectvo ROA". Revue lze objednat na adrese:Ul.1.máje 11, 709 00 Ostrava-Mar.Hory.Tel.069/529-66.--Máme foto pamětní desky F/Lt.M.Šebely,která byla odhalená 5.9.92 v Bílovicích nad Svitavou.--Zbrojíř 312.perutě Josef Šamšuk, RAF č.787939,se nar.1o.10.1914 v Boskovicích,zemřel 5.11.1992 v Brně.--Ve Kbelích se lednu 92 sešli K.Šeda,angl.let.attaché W/C R.Foster,W/C A.Pulfrey a G/C G.Brindle.--Let.veteráni byli hosty automobilky v Ml.Boleslavi.--Nová kniha:"Antonín Liška "Cesty mužů", 254 stran. Autor se nar.14.7.1911 v Hromnici u Plzně a žije v Plzni. Byl nedávno povýšen na gen.let.v.v.--Valoušek ze Šternberka nám zapůjčil několik zajímavých válečných fotografií,včetně návštěvy pres.Beneše u 310. v Exeteru v červenci 1942.--Vilém Hofman dokončil rukopis "K nebes výšinám".--Jaromír Grygar z Rousínova znal Rudu Reimanna už v Polsku. V Anglii sloužil u 2.praporu.Pak šel k čs.letectvu,byl u 311.,válku přežil. Zemřel údajně 5.4.81 v Praze. Grygar nadepsal svou poznámku ".. Udělal pro kamarády vše".-- V lednu 45 se zřítilo 6 našich z Tainu na Oxfordu,ne na Ansonu.--"Battle of Britain Fighters Assoc."vede Air Chief Marshal Sir C.Foxley-Norris.--V Chomutově je pohřben Adam Šípek,od 311., nar. tamtéž 12.4.12,zemřel 6.10.1978.--J.Janík navštívil hrob npor.Fr.Vaculíka a poslal nám foto památníku na počest 12ti am.letců,kteří byli zabiti Gestapem v Liticích.--F.Živěla byl očitým svědkem havárie,při které zahynul Anton Vanko,od 312. Byla to srážka dvou letounů v Bradwel Bay.--Co se stalo s Láďou Maškem?--Freda Rypl zemřel v Anglii asi v r.1982.Ten rok zemřel v Bratislavě Fr.Předák.--Zajímavou sbírku fotografií jsme dostali od J.Hirschkorna z Teplic, jakož i článek "Příběhy hrdinů neupadnou v zapomnění". Dokončil také podrobný životopis plk.Josefa Brykse,MBE,který se nar.18.6.1916 v Lašťanech u Šternberka a zemřel 12.8.1957 ve věžeňské nemocnici v Ostrově n/Ohří po srdečním záchvatu.--V Budišově u Třebíče uctili památku svého rodáka Leonarda Smrčky,který zahynul 23.6.1941 nad Holandskem. --Hugo Hrbáček se za války brzy po spojenecké invázi vyhnul něm.zajetí a přešel frontu s 20ti zajatými Němci.--J.V.Kučera od angl.238.perutě zemřel v Anglii v r. 1980.--J.Pípa tamtéž v r.1977.--Bob Velvarský byl v Las Vegas,ale milion nevyhrál. --G.Schwarz byl pobouřen TV seriálem o RAF za války,který vysílala CBC. Domnívá se,že šlo o dobře promyšlenou provokaci.--V Častej,okr.Bratislava,zemřel 14.7.92 Frant.Bošmanský,71,od našeho let.sboru na východě. Účastnil se bitvy o Ostravu. V 50.letech byl vězněn.--Předsedou Royal Air Forces Escaping Society je Capt. F.H. Dell,JP.--Jaroslav Taudy žije v Soběslavi,kde se narodil.--R.Haering ml.shání materiál o dvou záp.letcích:A.Šedivém ze Zlešic a Janu Matějkovi z Písku. Kontakt: R.H.,Tržní 522, 384 11 Netolice.--V.Jiřík pracuje obětavě v Chebském muzeu,Františkánské nám.12, 350 11 Cheb.--S.Tůn z Leštiny u Zábřeha znal Josefa Cibulku.

GENERÁL NEBE

František Fajtl podle vzpomínek František Peřiny

Útěk do exilu

U 5. letky se často mluvilo o útěcích do ciziny, nejvíce do Polska. Tvořily se skupinky, hledaly se cesty ven. Podplukovník Liška odeslal Peřinu do Prahy pro informace. Vrátil se druhý den se zprávou o přechodu do Polska. Má se odjet do týdne. Vyřídil Liškovi pozdrav od pplk. Hamšíka, jeho kamaráda, který začal ilegálně pracovat proti Němcům.

František se pevně rozhodl, že odejde do exilu, sloužit okupantům nebude. Šel za Aničkou a všechno jí vysvětlil i to, že by ho Němci nakonec mohli podezřívat a zavřít. Souhlasila, i když s bolestí v srdci. Věřila mu na slovo. Jediná výhoda v rozhodnutí jejího snoubence byla v tom, že tu ona zůstane s maminkou a se sestrou. Obě ji potřebovaly, oběma bude velkou oporou. Maminka jí to řekla.

Jaký paradox – náhle jako by se všem ulevilo – rozloučí se ve vzácné shodě v situaci, která nemá daleko k velkému a smutnému dramatu s nedohledným a nejistým koncem. Milující dvojice si to plně uvědomovala, ale hrdě svou roli od osudu přijala. Oba se shodli, že se před rozchodem vezmou.

Byl nesmírně překvapen, jak rychlé ženění může člověka potrápit. Snoubenka byla katolička, on českobratrský evangelík. Katolický vojenský farář na Hradisku si dal podmínku, že František musí chodit 3 týdny na katechismus a potom přestoupit na katolickou víru. To by svatbu nestihl. Zastavil se proto na olomoucké radnici u kamaráda, s kterým hrával taroky a který měl právo oddávat.

„Koukej," začal kamarád. „Ohlášky mají být vystaveny 3 týdny předem, ale já na ně napíšu zpětné datum a v sobotu v 11 hodin tě sezdám."

Další problém vyslovila tchyně, která chtěla, aby její dcera měla svatbu v kostele. Musel jí nakonec připomenout jejího manžela a jeho závěť. Jako poručník její starší dcery měl právo vydat povolení k jejímu provdání, ale také stanovit způsob svatebního aktu. Nebyl však příznivec nátlaku nebo násilí, a proto se šel radit nejdříve s Annou. Přiklonila se ke svému snoubenci, který ještě jednou všechno vysvětlil paní Klimešové. Svůj názor omluvil časovou tísní a celkovou neblahou situací. Paní domu, která své děti i manžela velmi milovala, uznala nezbytnost změny, souhlasila a do příprav na sňatek se přímo vrhla.

Mezitím František dostal další pokyny od pplk. Lišky znovu odjet do Prahy a dokončit úkol spojky. Vrátil se na druhý den v sobotu a hned v 8 hodin se sešel s určenými piloty v kasárnách 6. pěšího pluku. Shromažďování u 5. letky už bylo zakázáno. Upřesňování plánu odchodu s utečenci se protáhlo k jeho zdělení do 10 hodin. Nebyl ještě oholen a za hodinu měla svatba „vypuknout". Stihl ještě požádat rotmistra Murcka a četaře Němce, aby šli za svědky. Ať přijdou v 11 hodin ke dveřím radnice.

A honem šel hledat nejbližší holičství. Naštěstí nebylo daleko. Do „oficíny" se přímo vřítil, ale běda, všechny židle byly obsazeny. Postavil se přímo doprostřed místnosti plně čekajících zákazníků a řekl:

„Promiňte prosím, pánové, že vyrušuji, ale doufám, že mě všichni pochopíte. V 11 hodin se žením, a proto prosím, aby mě některý pán laskavě pustil, jinak obřad nestihnu."

Šum, pochopení, smích a ochota. Okamžitě vstali dva namydlení, jeden dokonce už s jednou tváří oholenou.

„Posaďte se, pane rotmistře, znám vaši akrobacii, moc rád jsem se na ni díval u letiště ze silnice. Teď už je asi po všem, vidíte...," začal hovor mladý tovaryš, který Františka bleskově namydlil a potom ukázkově vyholil do růžova.

Všechno dopadlo dobře a na „fous". Za několik minut byl ženat. Když si vyměnili svatební prsteny a odcházeli od „kazatelny", Anička se k němu přitulila a tiše řekla:

„Františku, jsem šťastná, že jsem paní Peřinová."

„Ani, služí ti to, moc." A byli šťastni oba.

Paní Klimešová vystrojila svatbu dokonale. Všechny svatebčany štědře a chutně pohostila a ještě každému darovala výslužku. Veselé posezení skončilo po půlnoci. Za hodinu odešel František na vlak do Prahy, aby splnil poslední úkol a přinesl si pokyn k útěku i pro sebe. Ještě téhož dne v 7 hodin večer se vrátil. Sešel se s rotmistrem Murckem. V pondělí ve 14 hodin nastupoval s několika kamarády do rychlíku do Moravské Ostravy.

Manželka ho s velkým sebezapřením doprovázela na nádraží. Mačkala slzičky, i když myslela na svůj úkol, jak se dohodli.

„Pozdravuj všechny známé a vrať se s nimi zase k nám. Vyřiď, že je rádi uvidíme," schválně nahlas mluvila, aby zastírací manévr slyšelo celé okolí. Objala ho a něžně políbila.

„Šťastnou cestu, můj Františku, a brzy se mi vrať," řekla, když už musel nastoupit.

Ještě jednou udělal krok zpět, aby ji chytil naposled do náručí, a řekl.

„Sbohem, Aničko, Bůh tě opatruj, věřím, že se ve zdraví setkáme."

Poslední políbení a potom nástup. Honem spěchal k oknu, aby ji viděl co nejlépe a co nejdéle. Stála na peróně osamocena představujíc dokonalou krásu mladičké, sotva vyspělé ženy. Jakmile se rychlík pohnul začala mávat.

„Sbohem a na šťastnou shledanou," sjelo tiše z jejích úst. Na tváři se objevily slzy, které rychle stírala.

Šotva mu zmizela z očí, objevila se znovu ve vzpomínkách... prvé setkání, přátelství proměněné v lásku, oslavy jejích šestnáctých narozenin, poručnictví, na jehož základě žádal o její zplnomocnění, aby se mohla vdát, krásné doby prožité v rodině Klimešových, osudové rozloučení po manželství trvajícím pouhých 28 hodin...

Do nostalgie se začala vtírat syrová skutečnost s otazníkem, jak to všechno dopadne. Nepochyboval, jako všichni jeho kamarádi, že vypukne válka. Chtěl by být činný proti Hitlerovi kdekoliv i v cizím státě. Zmocnil se ho pocit, že udělal vše, co bylo v jeho moci a k čemu byl v jeho krásné zemi veden. Uvidí ji zase někdy? Setká se s Aničkou, její rodinou, s přáteli? Věřil, že ano, ale sotva tušil, že to bude za dlouhých šest let.

Druhá polovina spiklenců z konspiračních důvodů seděla v sousedním kupé. Během cesty obě trpěly nervovým napětím ostře sledovaných a podezřelých. Vrcholilo strachem, když ve Valašském Meziříčí vlak zastavil a vřítili se do něho gestapáci. Někoho hledali, řvali. Pasažéři zjistili, že vlak je obklíčen vojáky. Oddechli si, když zjistili, že akce sliduje se netýkala jich a vlak se pohnul. Do Ostravy přijeli bez dalších problémů. Podle plánu odešli na smluvené místo do domku jednoho železničáře, který bez okolků začal vysvětlovat způsob útěku.

„V deset hodin večer budete čekat v rohu fotbalového hřiště u dráhy. Jedna deska od plotu tam bude uvolněná, dá se snadno oddělat. Nákladní vlak do Bohumína pojede velmi pomalu a ve vašem prostoru třikrát zapíská, abyste věděli, že to je ten správnej vlak."

Potom jim dál vysvětlil, že on půjde kolem nich jakoby z práce, a určil, kde ho mají za plotem čekat. Těsně před smluvenou hodinou se však objevili naproti v osvětlené ulici dva černí gestapáci. Proto se zřejmě železničář neobjevil.

Vlak přijel, ale pískal trochu dříve. Hochy, kteří viděli gestapáky, popadl strach a panika. Přeskočili plot a rozprchli se do všech stran. František prolít plotem kolem dráhy, skočil na schůdky vagónu, přikrčil se, a když zjistil, že není pronásledován, vlezl do brzdařské budky, kde se skryl. Po nějaké chvíli vlak zastavil. Vedle přijel další a zůstal stát. Když se tento druhý vlak rozjížděl, vynervovaná duše Františka radila, přesedlej! Opustil budku a vlezl do jednoho otevřeného vagónu od uhlí. Přitiskl se do koutku a oddal se osudu. Když vlak zastavil, uslyšel český rozhovor železničářů. Vylezl ven a dal se s nimi do řeči. Pojal k nim důvěru a řekl pravdu.

„Bratře," řekl jeden „měl jste velké štěstí, ten první vlak jel do Drážďan. Tamhle je polská policie. Jděte se tam ohlásit, nemějte strach, nic se vám nemůže stát," a odešli.

Strážníci se formálně ptali na jméno a ještě něco a potom nařídili, aby vyprázdnil kapsy, odebrali mu hodinky a řekli, že vše dostane zpět zítra při výslechu. Zavřeli ho do cely s dřevěnou pryčnou. Nic proti tomu nenamítal, mají na to právo. Každému cizinci nemusí přece hned věřit. Ráno se ve dveřích objevil civilista a česky pozdravil „dobrý den". Potom si Peřinu začal prohlížet pečlivěji a najednou zakřičel:

„Franto! Co ty tady děláš?"

Byl to bývalý účetní desátník od 36. letky. Když Poláci zabrali Bohumín, dal se k tajné polské policii.

„V noci mi policajti ukradli hodinky a další věci."

Tajný řekl, že zjedná nápravu a osvobodí ho. To udělal, ale své věci už František nespatřil. Zavedl ho do „Turystyczného domu", kde spatřil několik čs. uprchlíků. Byli tam nadporučíci Antonín Navrátil, Josef Jaške. Jan Klán a ještě několik dalších. Ochránce mu řekl, že se o něho bude starat, a slovo dodržel. Zajistil mu výbornou stravu přímo u kuchařky na policejní strážnici, zatímco ostatní živořili z ubohého rozpočtu pro emigranty. Dostával také zvláštní příděl cigaret. Tajný je vymámil hrozbou na správcové plovárny, která je se svým bratrem pašovala. Byly to „Vlasty". Největší užitek z toho měli Františkovi spolutrpitelé, kterým štědře cigarety rozdával. Ochránce dále pro něho vymohl pozvání na čs. konzulát do Krakova, kam za 14 dní odjel ještě s několika emigranty a exulanty.

Generální konzul Znojemský, velký vlastenec, odmítl svůj úřad předat Němcům a pokračoval dál ve „funkci". Byl výborný organizátor, který se svými zaměstnanci a nadporučíkem letectva Jiřím Králem založili první odbojovou skupinu. Ubytovali československé uprchlíky nejdříve v Turystycznėm domě, později je přesunuli do obce Bronowice do bývalého vojenského tábora. Byl v dezolátním stavu a plný „průsvitných" štěnic, které se hladově pouštěly do nových obyvatel. František, který se jich štítil, přespával raději pod širým nebem.

Morálka vojáků nebyla na výši. Propagovali rovnostářství, šarže nešarže, upadala kázeň a řádná vojenská spopolitost. František s takovým názorem na odboj nesouhlasil a přidal se na stranu ukázněných. Neustálé zvyšování početního stavu emigrantů řešili organizátoři jejich odsunem do Francie. Podmínkou k odjezdu bylo podepsání pětiletého závazku ke službě ve francouzské cizinecké legii. Nikomu se do ní nechtělo, ale bylo to nutné, neboť žádná armáda na světě cizince do svých řad nepřijímala. Českoslovenští uprchlíci stále věřili ve válku, a proto považovali tvrdou podmínku Francie spíše za formalitu. Vždyť podpis pro vstup do legie zaručoval, že v případě války závazek bude zrušen a každý bude převeden do řádných francouzských útvarů, s nimiž bude bojovat proti společnému nepříteli se zbraní v ruce. Vždyť proto sem vlastně přijeli, tak jaké rozmýšlení!

Neutěšené poměry bral František jako nutnost, ale byl rád, když mu jednou sdělili, že byl vybrán pro příští transport z přístavu Gdyně. To už bylo v době, kdy velení nad vojenskou skupinou v Krakově převzal podplukovník Ludvík Svoboda. Ten je přemlouval, aby zůstali, neboť předpokládal, že válka začne v Polsku, a tak dostanou příležitost bojovat co nejdříve. Někteří letci Polsko neopustili, ale to bylo v době, kdy válka byla na spadnutí a kdy polské vojenské úřady změnily svůj názor na československé letce, které odmítaly, když po přechodu hranic nabízeli své služby polskému letectvu.

František odjížděl do Francie 29. července 1939 na přepychové lodi „Chrobry", jedné z největších v Polsku. Ubytování a stravování bylo vynikající. Pohádka přesunu a nádherné plavby končila, jakmile přirazili k francouzskému břehu 1. srpna. Tam je přivítal reprezentant čs. vojenského vedení štábní kapitán Jan Pernikář a podal první informace. Potom odjeli rychlíkem do Paříže do určených míst pro uprchlíky.

František zakotvil v kasárnách poblíž ministerstva letectví. Stravovali se v jídelně mužstva, oplývající nadbytkem potravy; jenom voda na mytí talířů, hrnků a příborů chyběla. Po jídle napodobovali své francouzské kolegy. Talíře vytřeli chlebem a vysypali vše na zem. Když jídelny opustili, přišli příkazníci s hadicemi, aby stoly a zem vyšplíchali vodou (na to bylo vody dost). Františkovi se přitom zvedal žaludek, ale „když jsi v Římě, jednej jako Římané jednají," řekl si a přizpůsobil se. Nelíbilo se mu chování několika čs. vojáků, kteří nezřízeně pili víno. Točili si ho volně z hektolitrových sudů v rohu jídelny do hrnků a potom hrubě řádili. Byli mezi nimi všichni ti, co všechno kritizovali a s ničím nesouhlasili.

Všichni bez rozdílu hodností spali pohromadě na matracích položených na zemi ve velké tovární hale. Spatřil mezi nocležníky i štábní kapitány J. Dudu a E. Čížka. Největší radost měl, když si mohl podat ruku s Pepíkem Keprtem a Františkem Klaudrem.

Spokojeni se střechou nad hlavou a s plným korýtkem se přece jenom chtělí někam podívat. Dostávali z Paříže minimální „žold". Škudlili a všude šlapali po svých. Vyrazili i do francouzské metropole na její pamětihodnosti. Sběhali, co mohli. Velkoměsto nad Seinou se svým nebývalým ruchem a zběsile jezdícími auty se jim líbilo. Ve volném čase „mastili" karty, kláboslili, někteří se učili francouzsky. Všichni se těšili na létání. Věřili, že přijde, protože válka visela na drátku; až vypukne, určitě je Francouzi budou potřebovat.

Přesto jezdili dál k odvodu do cizinecké legie, neboť pruh papíru, který podepisovali v Krakově, byl spíše jako závdavek, který si vyžádali Francouzi i naši. Závazek, aby nabyl platnosti, musel být řádně potvrzen, jak vyžadoval zákon o pověstné instituci, do které mohli být přijímáni uchazeči od 18 do 40 let. Museli být tělesně zdraví a schopni vojenské služby a nesměli měřit méně než 1 metr a 55 centimetrů. A tato skutečnost se ověřovala při odvodu, který se musel konat na francouzském území. Každý kandidát se musel podrobit přísné lékařské prohlídce. Když prošel bez závady, dostal potvrzení o tělesné zdatnosti. Potom svůj vstup (smlouvu) do cizinecké legie podepsal před vojenským intendantem. Teprve nyní se stal cizineckým legionářem oficiálně. První závazek trval 5 let, další od jednoho roku do pěti.

Po přijetí byli legionáři posíláni do výcvikového střediska Sídí Bel Abbás v severní Africe přes výstrojní stanici Marseille. Pro čs. výkonné letce povolilo francouzské ministerstvo letectví zvláštní výjimku. Do vypuknutí války budou konat službu u francouzských leteckých jednotek v severní Africe. Byl to první případ v dějinách francouzského letectva, týkající se cizinců. Českoslovenští letci to přijali s nadšením a s velkou úlevou, když odcházeli z neútulných a studených kasáren legie a z vyprahlé pouště do příjemné atmosféry letišť. Další podmínka pro leteckou výkonnou službu stanovila, že piloti musí mít naletáno nejméně 500 hodin.

Zatímco uprchlíci z protektorátu Čechy a Morava hledali azyl v zahraničí a čekali na svůj osud, československá diplomacie v zahraničí burcovala do odboje na záchranu morálních i hmotných hodnot. V jejím čele stál bývalý prezident ČSR Dr. Edvard Beneš, který zahájil svou činnost ihned po překročení hranic a který už 19. března 1939 pronesl v Chicagu vlastenecký projev. Byl voláním do zbraně všech věrných „potomků" republiky. Velikou výhodu pro svou činnost měl v tom, že vlády Francie, Velké Británie, Polska i SSSR neuznaly násilné obsazení ČSR ani samostatný stát Slovenska. Už procítily z politické naivity, a tím vlastně uznaly ČSR právně dál a zaručily nepřetržité pokračování její činnosti svými představiteli v zahraničí.

Ukázka z knihy vydané "Naším Vojskem" v r. 1992.

O VOJÁCÍCH

Slavnostní shromáždění u příležitosti 100.výročí narození arm.gen.Karla Klapálka se koná 23.5. v Praze a 25.5.v Novém Městě nad Metují. V Praze je v 9:30 dop.v budově MO,Na Valech;promluví gen.Pezl a dr. Čermín. V N.Městě pořad začne přijetím veteránů u p.starosty v 9: 30 dop.Informace nám poslal Vlad.Pejřil,Husova 721, 549 01 N.Město n.M. Vydatně pomohl MUDr.Karel Dobrý.--Současně jsme do archívu dostali výtisk "Zpravodaje-deníku čs.voj.jednotky na Stř.Východě",ze 6.11.1941. Číslo vyšlo v obleženém Tobruku.--J.Toncar nám půjčil foto z r.45;jsou na něm mj. rotný Jandl,letec Gustav Černý a Jan Toncar.--Red.Jožka Pejskar poslal článek o pplk.R.Háskovi "Zemřel nejstarší Masarykův legionář". Největší radost měl z toho,že se v listopadu 89 jeho vlast stala opět svobodnou.--Č.Obec legionářská /nad podpisy gen.Tomáše Sedláčka a gen.Pernického/vydala prohlášení,z kterého vyplývá,že se jistý PhDr.Jaroslav Požár pokusil zneužít ve svůj prospěch loni založenou"Nadaci čs.legií". Bylo na něho podáno trestní oznámení. Dary lze poslat na:Legerova 22,120 49 Praha 2.--Ing.Stan Hnělička se zúčastní obou podniků za počest arm.gen.K.Klapálka.--V Dubicku žije dcera hajného Tučka,který byl u Dunkirku. Tamtéž má hrob gen.B.Boček,který zemřel 16.10.52 ve Valdicích. --U Dunkirku byl také Milan Křížek a Miroslav Bracháček,který žije v Zábřehu. --S.Pazdera by rád navázal kontakt s gen.J.Buršíkem.--Máme krásnou fotku gen. M.Ferjenčíka ze září 1987.--Čs.Obec Legionářská si ponechá původní název. Řád gen.M.R.Štefánika byl předán Slovensku,pro české země se bude muset vymyslet něco jiného.--Veteráni od Sokolova se sešli ve Voj.akademii v Brně 6.března 93. Dostavil se i gen.O.Kvapil.--Dr.Zd.Jelínek z Prahy promluvil na výstavě v Bystřici nad Pernštejnem."Je to velmi milý a chytrý pán",napsala nám pí Emilie Punčochářová z Rozné.--Pokračují snahy,aby byl nějak vyznamenán PhDr.Ota Ritz-Radlinský,který zemřel v Praze 21.února 1978. Plk.Standa Kraus ho znal v internaci v SSSR a pak na Středním východě. Dr.R.-Radlinský zemřel,když v kostele ministroval při mši.--V seriálu "Slovo k historii" v Melantrichu vyšla studie Tomáše Pasáka "Gen.Eliáš a odboj",40 stran. Narodil se 29.9.1890 a byl popraven Němci 19.6.1942.--Záp.voják Ivo Waigner žije jako Ivor Wayne v Alexandria,VA.,USA.--V březnu zemřel v Praze Zdeněk Gold.--"A-Revue"měla článek L.Plevače "GULAG-můj osud";zajímavý byl také článek o Júliusovi Noskovi "Generál,na ktorého sa nezabúda".--V Dukovanech žije plk.Josef Veselý,83, býv.voj.pobočník pres.Beneše. Ten dostal vojenskou osobní ochranu po té,co Scotland Yard zneškodnil 2 německé výsadkáře,kteří měli za úkol zlikvidovat čs.presidenta odvetou za Heydricha.--Roman Cílek je přesvědčen, že Reicin se postaral o likvidaci pplk.Fr.Skokana,hrdiny od Dukly. Pocházel z Dolních Němčic u Dačic.--V "Necenzurovaných Novinách"vyšel článek "První byli na řadě důstojníci". Pojednává hlavně o gen.Bartíkovi,gen.Janouškovi a zatčených generálech demokratického smýšlení.--Ze všech čs.generálů,které znal plk.K.Procházka /nyní v Zimbabwe/ je naživu jen jediný:Ján Ambruš. Ostatní jsou na Pravdě Boží:Ingr,Mézl,Dastich,Hasal,Klecanda,Miroslav,Moravec,Bosý,Hutník,Vlček,Eret a Liška. Jimi de facto vymřela tradice slavných legií.--Petr Tesař nám zapůjčil "paperback" "Up Front" Billa Mauldina. Vybral nám kresbu,kterou přetiskneme. --Revue"Televize" přinesla článek z pera P. Raichla "Všechno,co jsem chtěl říct...".-- P. a zahr.voják J.Krejčí se ozval z Frýdku. --Bob Moravec má dočasnou adresu:941 Avenue Rd.,Apt.7,Toronto,Ont.M5P 2K7.Tel.480-2156. --Špicar z Moldavy n/B.se přestěhoval do Příbramě.--25.4.je schůze legionářů v Londýně. Kanadu representuje plk.Svatoň a z USA tam bude Miloš Knorr,MBE.--Podle "Špíglu" byl pplk.Svoboda agentem NKVD/KGB od podzimu 39.--V Praze vyšel II.díl jeho pamětí "Cestami života";psal je v 76.roce svého života.--K.Lazecký žije v Bidefordu,Devon.Udržuje kontakt s R.Matulou.--B.Šikl skončil v r.1952 službu v Ciz.legii a vrátil se do kom.ovládané vlasti. V Praze ho soudili a dali mu 3 roky. Žije v Ostravě-Hrabůvce jako invalida.

Také plk.v.v.Josef Svatoň s manželkou Elsie z Grand Valley,Ont. přijeli na "Prodanou" do Toronta a byli spokojeni. 22.4. odletěli zas do Žďáru n.S.,kde plk.Svatoň již po několik turnusů učil angličtinu a stal se ve městě tak populární,že mu městská rada to čestné občanství dá co nevidět.

Dne 2.března t.r.se v Oakville,Ont. dožil ve zdraví 70.narozenin nepovýšený a nerehabilitovaný Petr Tesař. Narodil se v Karlíně r.23 a do čs.armády se hlásil jako 16ti-letý na Středním východě.Když ho nevzali,šel k Angličanům v lednu 1940. Účastnil se tažení v poušti a obrany Tobruku,kde byl zraněn. V lednu 1944 přešel do čs.obměněné brigády a s municní rotou dopravního oddílu obléhal Dunkirk. Jeho oblíbeným velitelem byl kpt.Josef Svatoň.. Fotka jej zachycuje na frontě u Dunkirku jako desátníka, vedle nákladního auta značky Dodge,což bylo jeho oblíbené vozidlo. Do Kanady emigroval v roce 1949 a usadil se v Oakville,Ont. Žije tam se svou manželkou v pohodě už 30 let. Pracoval u jisté větší tabákové firmy,ač sám nekuřák. U firmy a pilným studiem ovládl ekonomiku. Píše dopisy redakcím různých listů.

Pplk.Rudolf Hásek,nositel Řádu gen.M.R.Štefánika,se dožil 102 a půl let,což už samo o sobě je úctyhodný výkon.Byl až do poslední chvíle v plné duševní a tělesné svěžesti. To je téměř zázrak. Zemřel 1.dubna 1993 ve spánku a pohřbu se účastnila jen nejbližší rodina. Byl to vlastenec a válečný hrdina,jakých je málo. Narodil se 4.října 1890 v Těpeřích u Žel. Brodu. Vybudoval pěkný bižuterní podnik v Jablonci n.N. a po únoru 48 odešel s rodinou do exilu. Usadil se v Torontě.Měl úžasnou paměť. Jeho popis událostí na Sibiři,kde za I.války velel údernému praporu čs.legií a kde m.j. s ním střežil carský poklad, byl ve všech podrobnostech přesný.Odešel vzácný muž. /Foto je z I.světové války./

Edvard Beneš, československá armáda a únor 1948

V souvislosti s hodnocením únorových událostí roku 1948 se v tisku i některých publikacích vyskytují různé názory na možnost použití armády v únoru 1948. Např. bývalý poslanec národně socialistické strany O. Hora ve svých pamětech nazvaných *Svědectví o puči* vyslovuje názor, že jednou z posledních možností, jak zabránit převzetí moci komunistickou stranou bylo použití armády prezidentem E. Benešem. K tomu uvádí: *Proč v puči selhala čs. armáda, když mezi sebou měla čs. legionáře, zahraniční vojáky a většinu demokraticky smýšlejícího důstojnictva a mužstva? To je chyba, neodpustitelná chyba, která umožnila vítězství komunistů.*

FRANTIŠEK HANZLÍK

Domnívám se, že tento a podobné názory vycházejí z chybné analýzy poměru sil a celkové situace v armádě. Zároveň se v nich promítají současné pohledy, ovlivněné znalostí poúnorového vývoje.

Prezident E. Beneš je znám jako politik mnohdy až úzkostlivě dodržující ústavní a zákonný postup při rozhodování o důležitých otázkách života společnosti. Jeho vnitřní přesvědčení o nutnosti respektování ústavy a platných zákonů jej vedly k rozhodnutím, která prakticky v únoru roku 1948 učinil. Vycházel přitom z analýzy stávající situace a přesných informací o poměru sil v Bezpečnosti, v armádě i ze znalosti záměrů KSČ, směřujících k uchopení politické moci za každou cenu.

V jeho rozhodnutích se projevovala i obava z možnosti vzniku občanské války, kterou nechtěl za žádných okolností připustit. Navíc ani v průběhu vládní krize nenastala situace, která by umožnila vrchnímu veliteli branných sil podle ústavy a zákona použít armádu na ochranu ústavního zřízení. Tato eventualita přicházela v úvahu pouze v případě pokusu komunistické strany o převzetí moci ozbrojenou cestou. I když je známo, že vedení KSČ nevylučovalo ani tuto možnost, k její praktické realizaci nedošlo.

Prezident E. Beneš si byl vědom také možných následků, vyplývajících z podpory komunistů Sovětským svazem. Vnitropolitické i mezinárodní souvislosti vývoje situace v únoru 1948 vyznívaly v neprospěch demokratických sil. Demokratické politické strany nebyly schopny (ať již z jakýchkoliv důvodů) odolávat ofenzivě komunistické strany, směřující k uchopení moci. Celkový vývoj v průběhu vnitropolitické krize na počátku roku 1948 výstižně charakterizoval tehdejší ministr zahraničních věcí J. Masaryk, když řekl: *Takhle demokracii nezachráníme. Dali jsme jim příliš velký náskok.* (KSČ - pozn. aut.) *Jak chcete zastavit parní válec, který zezadu tlačí ruský tank.*

Existovalo mnoho důvodů politických, proč E. Beneš zřejmě ani vážně neuvažoval o použití armády. Také z hlediska vojenského bylo její použití k zabránění převzetí moci komunistickou stranou nereálné. Zmíním se pouze o některých skutečnostech, potvrzujících oprávněnost výše uvedeného názoru.

K použití armády bylo třeba souhlasu ministra národní obrany. S velkou mírou pravděpodobnosti se lze domnívat, že by se gen. L. Svoboda postavil proti. O tom svědčí i jeho postoje, vyjádřené při různých příležitostech v průběhu únorových událostí. I v případě, že by prezident vydal rozkaz bez vědomí ministra národní obrany, měli komunisté dostatek možností a prostředků, jak zabránit jeho realizaci. Především měli v rukou rozhodující funkce v armádě. Z nich je možno uvést např. i podnačelníka hlavního štábu, náčelníka obranného zpravodajství a hlavní správy výchovy a osvěty. Dále funkce velitelů - tankového vojska, dělostřelectva, letectva, ženijního vojska i funkce velitelů dvou vojenských oblastí, tří armádních sborů a čtyř divizí. Řada dalších vysokých armádních funkcionářů sice nebyla členy KSČ, ale s komunisty sympatizovala.

Téměř všichni příslušníci obranného zpravodajství a osvětové služby byli členy KSČ. K tomu je nutno připočítat i známou skutečnost, že KSČ ovládala i ministerstvo vnitra. Tyto instituce měly přesný přehled o situaci v armádě a o postojích jednotlivých důstojníků, zvláště na významných místech. Informace, které měly k dispozici, jim umožňovaly provést v případě nutnosti potřebná opatření. Obranné zpravodajství ve spolupráci s Bezpečností a za pomoci důstojníků a vojáků - členů KSČ nebo s nimi sympatizujících mohlo podle připraveného plánu „spolehlivě" eliminovat v armádě ty důstojníky, kteří byli připraveni splnit eventuální rozkaz prezidenta.

V armádě byly připraveny i vybrané jednotky pod vedením důstojníků - komunistů, s jejichž použitím vedení KSČ počítalo. Např. k zásahu v Praze byla připravována tanková jednotka v Milovicích. V neposlední řadě to byla také reálná možnost vojenské „pomoci" komunistům ze strany SSSR.

V době únorové krize byla v armádě realizována také plánovaná opatření, jichž nakonec bylo využito k tomu, aby převážná část z pohledu KSČ „nespolehlivých" velitelů, většinou vynikajících stupňů, nebyla přítomna u svých útvarů. Z toho důvodu také nemohli rozhodovat o jejich případném použití. Od 1. prosince do 28. února se v Praze konal informační kurs pro vynikající velitele (pro velitele vojenských oblastí, armádních sborů a divizí). Stejný kurs byl plánován také od 1. března do 30. června 1948. Podle vzpomínek pamětníků byli do prvního kursu zařazeni převážně „nespolehliví" důstojníci.

Na závěr malé zamyšlení. Je zajímavé, že ani jeden z autorů, kteří vyslovili názor, že v únoru 1948 měla být použita armáda na obranu demokracie, se nezamýšlí nad otázkou, proti komu a jakým způsobem měla být armáda použita? K rozehnání parlamentu, k vyhnání komunistů z vlády, k rozehnání statisíců demonstrujících či účastníků generální stávky, nebo proti Bezpečnosti, kterou měli v rukou komunisté? Možné by bylo i nastolení vojenské diktatury. Byl by však tento postup demokratický, když většina obyvatelstva prokazatelně podporovala KSČ? Jakým způsobem by bylo možno přesvědčit statisíce lidí o tom, že byli oklamáni komunisty?

Jak ukázala historie, k získání tohoto poznání vedla dlouhá cesta, trvající více než čtyři desítky let.

(autor dr. F. Hanzlík, CSc., působí na Vysoké vojenské škole pozemního vojska ve Vyškově)

"LN",3.4.93.

O PARAŠUTISTECH

Některé polské prameny zabývající se atentátem na Heydricha tvrdí, že Gabčík s Kubišem v kostele v Resslově ul. v červnu 42 nepadli, ale že tam padli jejich dvojníci. Tvrdí to i plk. I. polské pancéřové divize, rezident Terra Cota, Ont., Michael Gutowski.--Pokud se týče otázky, jak bylo Gabčíkovi a Kubišovi v kryptě kostela, když se dověděli o Lidicích a popravách nevinných lidí, není o tom žádný autentický záznam. Býv. parašutista A. Vyhňák se domnívá, že se jistě klidně na řádění Němci nemohli dívat a dodává: "To nebyli žádní otrlí hrdlořezi, ale citliví a slušní mladí lidé." Podle Ivanova, jeden svědek vypovídá, že Gabčík a Kubiš reprezálie těžce nesli a měli v úmyslu zlikvidovat Moravce a pak se zastřelit. Podle jiného pramene jim to velitel sedmi v kryptě zakázal. Také proto, že všichni měli být během několika dní převezeni na Moravu.--Na jaře se každý cítí líp: i Fr. Trpík zas roubuje nové odrůdy jablek a pochutnává si na frgálech /koláčích/ v Rožnově pod Radhoštěm..--Z USA se ozval po čase Jaroslav Šperl: má adresu-10161 W. Laird Rd., Beloit, WI 53511, USA.--R. Matula nám zapůjčil další 4 fotky ze svého bohatého archívu.--Spisovatel M. Ivanov, autor knihy o atentátu na Heydricha, jejíž překlad vyšel v USA, v Itálii, ve Francii a jinde, hledá pamětníky, kteří by mohli podat svědectví o životě Gabčíka a Kubiše ve Francii, hlavně v Agde a na frontě. Vzpomínky lze poslat na adresu "KL".--Ant. Bartoš, velitel paraskupiny "CLAY" měl na mále, když ho v Tvrdonicích v r.44 obklíčilo Gestapo a on se musel doslova prostřílet ven. --Zajímavý materiál o záp. paraskupinách na Moravě shromáždil historik Ant. Macháň.--Zvláštní číslo angl. revue "After the Battle" a to č.24, nazvané "The Assassination of Reinhard Heydrich", lze objednat za 9:95 na adrese: Vanwell Publishing Ltd., POBox 2131, St."B", St. Catharines, Ont. L2M 6P5.--Parašutista z východu Kurt Herman navštívil /z Austrálie/ Prahu a měl ve vlaku z Prahy do Brna srdeční infarkt. Navíc byl okraden. "Je to hrůza, co se tady děje", napsal nám zklamaně.--Smolina vzpomene i letos 21.6. na svého rodáka Josefa Valčíka. Organizuje A. Bedrošová z Val. Klobouků.--K. Niemczyk dostal obsáhlý dopis od gen. T. Sedláčka ve věci jeho sporu, ale ní s ním spokojen. ČSOL není ochotná se věcí dále zabývat.--Informace o válečné činnosti skupiny CARBON-BOHUSLAVICE má dr. Ant. Máče, 686 55 Bohuslavice 4012. Za války této podskupině velel. Knihu o bohuslavickém odboji sestavuje C. Sládek, Mostecká 21, 118 00 Praha. --Zajímavá je osobní vzpomínka R. Matuly z BC na svého velitele J. Otiska. Vystihl také rozdíl v cílech záp. a vých. skupin. Vyšlo v knize "Na všech frontách" v Praze.--Oprava: A. Vyhňák se narodil v Hodoníně, ale jeho domovskou obcí byly Brumovice.-- V. Lepařík se narodil 14.8. 1919 v Holicích u Olomouce a zemřel 28.4.1945 v Terezíně. Velel paraskupině GLUCINIUM. Před absolvováním vojenské akademie v Hranicích byl dragounem v Pardubicích. Dostal se do Anglie až 17.7.1940.

Post Victoriam

Válka skončila. Dobou trvání jí bylo Československo postiženo nejdéle. Fakticky začala zářijovou mobilizací v roce 1938 a ještě 11. května 1945 se vedly boje v okolí Mělníka. Ještě padaly výstřely. Ještě umírali vojáci, železničáři, četníci. Ale to byl již skutečný konec. Němci střílelí již jen ze zálohy. Na víc neměli. Utichala sopka obrovského zápasu, jaký lidstvo dosud nepoznalo a je příznačné, že její konec se v Čechách v mnohém podobal jejímu začátku.

Stát byl obnoven v demokratické struktuře a hluboké sociální, hospodářské, politické i národnostní změny zakotvené v programu nové vlády slibovaly do budoucna jeho větší stabilitu mezinárodní i vnitřní. Vláda věcí národních přešla opět do rukou Čechů a Slováků. Tím bylo také naplněno historické poslání československého odboje domácího i zahraničního a jeho významné složky, československých parašutistů, neboť právě tento cíl byl po celých šest let politickou základnou a východiskem jejich boje i smyslem obětí, které v něm přinesli.

Vraceli se domů. Ani vítězné návraty nebývají vždy šťastné. Ze základního kádru Zvláštní skupiny přežila jen část vinou okolností a válečného štěstí. Vraceli se z ilegality, ze zajetí, z vězení, koncentračních táborů i z různých front, kde je zastihlo vítězství. Mnohé z nich čekaly prázdné domovy a neměli se ani s kým obejmout, neboť německá pomsta byla bezohledná a krutě důsledná. Nenalezli ani své mrtvé a do dnešních dnů pokládají květiny pouze k symbolům obětí, prsti z popravišť v Praze, Pardubicích, Brně, Kladovech, Terezíně a v řadě koncentračních táborů a věznic, roztroušených po celé Evropě.

Nastal také čas spravedlnosti. Před mimořádnými lidovými soudy stanuli ideoví a političtí strůjci národní katastrofy, jejich katani, i ti, bez nichž se žádné lidské drama v této podobě neobejde, zrádci, kolaboranti, konfidenti a udavači. Postupně se začal rýsovat obraz osudů jednotlivých parašutistů a stovek jejich spolupracovníků.

Z obav před deportací do SSSR se československým orgánům dal k dispozici Rudolf König, jeden ze zaměstnanců brněnského gestapa, který se významnou měrou podílel na likvidaci parašutistů. Byli zatčeni další významní členové protiparašutistického referátu pražské služebny gestapa, Hornischer, Schauschütz a další. Československé spravedlnosti však unikli Willi Leimer, vedoucí tohoto oddělení, a jeden z nejvýkonnějších V-mannů pražského gestapa Jaroslav Nachtman. Oba byli zajati sovětskými parašutisty NKVD v pražském povstání a deportováni do SSSR. Leimer byl dle jistých pramenů údajně popraven 10. září 1947 a protokoly z jeho výslechů „shořely" při požáru archívu v Saratově[267]). Jaroslav Nachtman se dokonce po jistém čase vrátil do Prahy a pokoušel se zde žít jako zubní lékař až do roku 1968, kdy byla odhalena jeho totožnost[268]).

Ve druhé polovině května 1945 probíhala repatriace vězňů koncentračního tábora v Dachau, odkud se 23. května vrátil do Prahy Vilém Gerik. Jeho konto u banky Kreditanstalt der Deutschen nebylo k ničemu, ačkoliv na něm zůstalo téměř celých 5 miliónů korun původní odměny. Také podnájem u Milady Lebdušákové v Templové ulici čp. 7 v Praze 1 byl již obsazen, a tak se 24. května 1945 přihlásil na zpravodajském oddělení MNO u plk. Palečka, kde byl zatčen. 11. června 1945 uprchl z vazby vojenského soudu v Praze-Uršulinkách a snažil se dostat ke spojovací rotě 1. čs. obrněné brigády, odkud pocházel. Chtěl mezi své kamarády z války, o kterých předpokládal, že uvěří v jeho nevinu a dobrou šanhu. Cítil, že revoluční spravedlnost bude slepá a nebude činit příliš velké rozdíly. V Nasavrkách byl zatčen, později odsouzen k trestu smrti za zradu a 30. dubna 1947 v 11.45 hod. popraven oběšením[269]).

Karel Čurda se dočkal konce války v Praze, kde žil pod jménem Jerhot. V roce 1943 se rozvedl a jeho noví přátelé z pražského gestapa mu dohodili za ženu vídeňskou Němku, Marii Spöckerovou-Bauerovou. V únoru 1944 se podruhé oženil a svědky na jeho svatbě byli gestapáci Freiloch a Diabo. Když byl 17. května 1945 zatčen v bytě kadeřníka Jana Kalouska ve Zborovské ul. 16 v Praze 5, jeho jmění na vkladní knížce činilo 61 680 korun. Ve vyšetřovací vazbě svou roli u gestapa nepopíral. Svoji zradu ospravedlňoval obavou o svoji matku a příbuzné a jeho další konfidentská činnost podle něho již plynula z toho, že neměl jiné východisko. Jeho život mohl být zachráněn jen v případě německého vítězství. Byl předán spravedlnosti ve stejný den jako Vilém Gerik. O milost nepožádal. Byl popraven za 12 minut po Gerikovi. Měl na svědomí 254 životů českých vlastenců.

Po dobu trvání branné pohotovosti státu prošli parašutisté Zvláštní skupiny opět 2. oddělením hlavního štábu. Zde byla zřízena tzv. Likvidační skupina, která měla za úkol ukončit po všech stránkách operační činnost jednotlivých skupin vysazených za války v německém zázemí. Soustřeďoval se zde veškerý původní výcvikový materiál z Anglie včetně operačního. Výstroj, výzbroj, technické vybavení, finanční prostředky, dokumentace původní i operační, prostě vše, co vzniklo z činnosti jednotlivých skupin po vysazení a z ilegálních organizací, se kterými byli parašutisté ve styku. Vypracovávaly se podrobné zprávy, provádělo se došetřování nejasných okolností v činnosti jednotlivců.

Likvidační skupina kladla svou činností základy pro pozdější možné využití poznatků a zkušeností pro další výcvik a přípravu podobných operací v možné budoucnosti. Z tohoto hlediska byla její činnost nesmírně užitečná a záslužná a lze jen litovat, že pro okolnosti, které dále vysvětlíme, nebyla dokončena.

Zkoumaly se především příčiny neúspěchů a selhání jednotlivců. Činnost skupiny, v jejímž čele stáli postupně škpt. Krzák, Nechanský a Knotek[270]), se neomezovala pouze na paraskupiny ze západní fronty, ale likvidovala a vyhodnocovala všechny výsadky, které byly použity v Evropě, pokud v nich byli zařazeni českoslovenští státní příslušníci. Nebyla to práce snadná, a jak se ukázalo později, ani vděčná a bezpečná. Položila sice základ pozdějších částí archívních fondů „CH-37" a „308", které byť i v podobě značně neúplné, protože se část jejich obsahu stále nalézá v nepřístupných archívech ministerstva vnitra, tvořily po válce jedinou solidní materiální základnu pro historický výzkum této složky československého odboje za druhé světové války.

/Ukázka z Doslovu knihy plk. Jiřího Šolce "Bylo málo mužů" z r. 1990. /

Tato zajímavá skupina statečných mužů se sešla na Ministerstvu národní obrany v Praze v r. 1945: stojící zleva-J. Černota, R. Matula, V. Mohorita, L. Řezníček a četn. strážmistr Josef Procházka. Sedící zleva-J. Dyma, Josef Otisk/vel. paraskupiny WOLFRAM/a kpt. Nisčimenko.

Z České republiky

Moderní lékařskou techniku zakoupila pro pardubickou nemocnici i pro Dětské centrum ve Vesce "Messanyho Nadace"; dary lze poslat na Komerční banku v P. číslo dev. účtu 34278-609959561/0100.--Nový stadion Slávie v Edenu bude hotov příští rok.-- Nejstarší kapela v Evropě /pod taktovkou G. Broma/ začala vyhrávat před 53 lety.--Tradiční Pošumavský veneček byl v Lucerně 27.3. Hrály 3 kapely a v kroj. průvodu byli i Hanáci, Valaši a mor. Slováci. Pošumavské Posvícení bude 13.11.93. Kontakt: J. Žáček, Prostřední 5, 141 00 Praha 4-Michle.-- Vysokomýtským se říkalo kujebáci, Hradečákům zas votroci.--Za "provokaci proti KSČ" s volem /viz str.7 nahoře/ byli v r.47 StB vyšetřováni: F. Vojtěch, J. Sachr, R. Preclík, B. Haken, B. Trojan, Mirek Řepa, B. Emanský a K. Špilar. Pořadatelský výbor vedl Vl. Goláň.--Až 15 osob v Praze za mírný poplatek ubytuje M. Moc, Klubovna TJ Solidarita, Pod Rapidem 5, 100 00 Praha 10. /Kuchyňka a WC/.--Kronikář Žďáru má plnou podporu p. starosty O. Žurka.-- V Pard. chrámu sv. Mikuláše bude optická sonda a archeologický průzkum; navíc se vymění podlahy. V komisi je P.K. Moravec, nám primátora ing. R. Línek a PhDr. Jiří Kotyk. Dary na Invest. banku v Pardubicích, účet č. 1839-561/0510.--V lednu 94 uplyne 20 let od smrti Jana Palacha. Důstojnou tryznu připravuje Společnost J. Palacha, V. Zeman, 277 16 Všetaty, ČR.--Ve Žďáru n.S. vyšla brožura s článkem "Fr. Mokrý jubilující-1891-1991", se zajímavými fotografiemi.--Pražská odbočka "Společnosti přátel Kanady a RCI" pod vedením N. Matouškové, si vede dobře; nedávno měla přednášku kan. cestovatelky N. Rasmussenové. Společnost měla valnou hromadu v Telči; projevila lítost nad tím, že už 2 roky nevysílá CBC české pořady.--B. Černík, Česká Rybná 51, 539 44 Proseč u S., vydal knížku o 50. letech "Rudé temno nad Vysočinou".--Pí Eva Hradská z Frenštátu p.R. zamýšlí navštívit svou dceru Alenu /guvernantku v Torontě/ v červenci.--Na české TV byly promítnuty tyto pořady o kan. krajanech: "Torontské snění", "Podnikání jako sen" a "Člověk není nikde sám". Malér byl v tom, že pořady se vysílaly v 1. hod. odp. a ve všední den. V tisku byl pochválen hlavně p. starosta Trojanovic D. Strnadel, který v květnu očekává dr. J. Čermáka z Toronta. Frenštát p.R., odkud emigroval inž. K. Buzek, zřizuje stálou výstavu vystěhovalectví a knihovnu.--Student medicíny I. Šumbera /Kpt. Jaroše 103a, 568 02 Svitavy/ by rád našel jakoukoliv prac. příležitost v Kanadě.--Zlatou pamětní medaili UK dostal in memoriam doc. Fr. Jiránek, za jeho mravní statečnost a vědecké dílo. Vyznamenání převzala 6.4. jeho vdova, pí prof. Božena Jiránková.--Řadové domky u Telče chce postavit stavební firma, v které je ing. F. Procházka, Jahodová 113, 106 00 Praha 10. Další se budou stavět v okolí Prahy.--P. Kopecký nám sdělil, že v Praze žije dnes na 30.000 mladých Američanů.--Předsedkyně Společnosti pro zachování památky Ležáků, inž. J. Slámová, nám sdělila, že letošní tryzna bude v neděli 27.6.--O "KL" projevili zájem Knězovi z Miřetic.--Peckovi ze Sobětuch u H. Městce vyrábějí tak znamenité perničky, že si pro ně lidé jezdí z daleka.--List "Tramp" a seznam trampských knih lze objednat na adrese: Zd. Vašíček, K lesu 8/65, 713 00 Ostrava-Heřmanice.--Z Inv. banky ve Zlíně zmizel s 5ti mil. korunami pokladník L.R.; mířil prý do Kanady.--K 45. výročí tragické smrti Jana Masaryka promluvil v Kopřivnici dr. Ant. Sum.--Ve Val. Meziříčí byl znovuotevřen hotel Panáček. Stává se populárním.--Z Prahy se ozval býv. čs. voj. attaché v Ottawě, pplk. Miloš Krampera. Zvyká si na nové prostředí.

Z České republiky

Konceptem zajímavá je firma IZOLEKO,která zavádí kanadské tepelné izolace,okna Valux a stavební práce všeho druhu.Adresa:Na Žlubinci 50,266 01 Beroun.--Víte o týdeníku "Naše Beseda"?Adr. Helénská 4,120 00 Praha 2.--Průzkumem veřejného mínění se prý zjistilo,že 50% žáků obecných škol odpoví na otázku,kdo byl T.G.Masaryk-"Agent imperializmu.-- Přelouč dobře vede p.starosta J.Kulka.--"Společnost pro zachování památky Ležáků" utrpěla citelnou ztrátu smrtí Františka Janáčka,starosty Včelákova.--Předsedou Spolku Svatobor v Praze se stal JUDr.Oldřich Hora,jednatelkou PhDr.Alena Míšková. Spolek slavil loni 130. narozeniny.--Oborní ze Žehušic,Petr Ziegrosser,nám sdělil,že kolem obory se staví nový kvalitní plot.Se zájmem sledoval TV serial "Území bílých králů",který byl v oboře natočen nedávno. Největší potěšení mají děti. O světovou propagaci mezi myslivci se postaral článek v časopisu"Wild and Hund".--Knihovníkem Žďáru n.S. je Petr Peňáz a kronikářem ing.O.Kováč. Aktivní je také městský tajemník p.Kopal,který v r.91 jménem města uvítal G/C Rona Hockeyho.-- Pard.pěv.spolek"Pernštýn" vzpomněl 10.výročí smrti tenora Otakara Bartoše.--V Pravoníně u Vlašimi zas zaznamenali 50.výročí mučednické smrti/v Mauthausenu/ ml.kněze Jaroslava Kozla.--Pro J.Černého v Pardubicích:náš Box 520 byl zrušen před dvěma lety.. Přesto došla od něho zpráva,že v Mikulovicích zemřel jeho otec,mukl z 50.let,Josef Černý,89. Jeho knihu vzpomínek lze objednat na adr.:J.Černý,L. Matury 813,530 12 Pardubice.--Eva Raisová navštívila se svým snoubencem Švýcarsko.--Nejstarším členem "Klubu přátel Pardubicka" je František Koten,92.Byl majitelem známé firmy "RADIO KOTEN PARDUBICE".--Do 9.5.je v pard.zámku otevřena výstava "Secesní sklo".Dominují unikáty ze šumavské hutě "J.Lötz".--Oprava:"Klub za starou Prahu"ani v nejhorších dobách zrušen nebyl. Vznikl r.1900.--Ve dnech 11.-13.6.oslaví Písek 750. výročí založení města.Krajany po celém světě zve p.starosta Tom Zajíček.--Spis.Ivanov má jméno podle brněnských Ivanovic,odkud pocházela dívka jeho otce,když šel do I.války jako Antonín Job. Toto jméno se nelíbilo ruskému veliteli zaj.tábora a dal mu jméno Ivanov.--Kniha"Justiční vražda aneb smrt dr.M.Horákové" je k dostání v nakl.Práce,Václ.nám.16.-- V.Kremsa,který studoval také v ont.Guelphu,se stal As.Profesorem na UK/Landscape Ecology a Enviromental Sciences/.--Do obecního majetku města Žďáru n.S. bylo navráceno 24 ha rybníků. Budou sloužit rekreaci občanů.--V Praze zanikla Anti-kom.Aliance.--E.Šilarová z Horní Čermné se účastní v červnu autob.zájezdu do Turecka.--Originální je čtvrtletník "UM DESIGN".Redakci vede K.Žantovská,V jámě 10.110 00 Praha 1.Každé číslo má 80 stran. Uk.číslo pošleme zdarma na ukázku.--Vyšly 3 knížky Boba Hurikána:"Děs Wyomingu","Ztracená stopa"a"Kouzlo hašiše".--A.Špánková z Burlingame,CA.,nyní Česká u Brna,sepisuje své paměti a chce je vydat.--Ing.T.Klepek vede Nadaci záchrany kult.památek, Min.kultury ČR,Valdštějnské nám.4,118 01 Praha 1. Plánuje s několika kolegy prac.cestu do USA a Kanady.--III.sjezd býv.mladistvých pol.vězňů z let 48-60 se koná 12.6. v Pardubicích.Kontakt:Jaroslav Mašek,Plzeňská 725,353 01 Mar. Lázně.--Býv.komunisté v dnešní soc.dem.straně si říkají "přátelé". "Reflex"napsal,že se určitě Modráček v hrobě obrací.--Vyšel článek "Poklady Bílkovy vily".Patří Galerii hlavního města Prahy. Bílkova rodina tam žila do r.39.-- 12.4.tomu bylo 5 let,co v Praze zemřel novinář a dramaturg Lad.Bublík.--A.Bedrošová nám z Val.Klobouk poslala studii o odbojové skupině "Světlana"s příslušnými dokumenty,včetně článku P.Radosty"Protikomunistický odboj".--Máme dokument z 1.11.72,podepsaný "okr.církevním tajemníkem"Jar.Douša v Č.Budějovicích,kde je kat.farář Miloslav Vlk /dnešní pražský arcibiskup/označen za zákeřnou a záludnou osobu.Odňali mu souhlas k výkonu kněžského povolání v Lažišti.Jeho pravou rukou v Praze je dnes Otec Biskup Škarvada. Je to dobrý team.

Majalesový průvod studentů v Pardubicích,květen 1947:Zdeněk Janeček vede na rudo namalovaného vola s hvězdou a kladivem na čele a s nápisy po stranách:"Taky jsem se k nim dal",Věrka Červinková popohání vola proutkem. Vola ochotně zapůjčil místní pivovar..

/Poznámka vydavatele t.l.: mij bratr byl už v r.1947 na StB vyslýchán,po stížnosti komunistů v Semtíně a v Tesle. Mám o tom záznam z archívu StB v Pardubicích. Po únoru Zdenka,tehdy 18ti-letého,vyhodili ze škol,já se ho na schůzi studentů v Grandu zastal a za to mě zavřeli. Když jsem se v květnu 48 dostal ven a mířil "přes kopečky" u Žel. Rudy, bratr plánoval něco podobného u Aše.Sešli jsme se v Regensburku,později v Ludvigsburku. Zdeněk šel do Francie v září 48 a já do Švédska v prosinci 48 a v r.51 do Kanady. Mohu říci,že na začátku toho všeho byl asi ten vůl..MJ/

Havel není v Česku

Na besedě s občany v Šumperku byl prezident Václav Havel požádán, aby se vyjádřil, jestli i on žije, jak se dnes říká, „v Česku". Jeho odpověď byla: „Dotyčné slovo nevyšlo dosud z mých úst. Nedovedu přesně vysvětlit proč, ale z jakýchsi důvodů hned tak z mých úst nevyjde. To se raději budu namáhat a říkat Česká republika."

Čím jsem starší, tím víc myslím na svou mámu

Jára Kohout

Měl jsem hodnou maminku. Učila mě chodit. Učila mě mluvit řečí mateřskou. Říká se řeč mateřská, protože otec nebývá puštěn ke slovu. Jednou maminka přinesla housle. Prašti-la v noci cihlou do výkladu u Urbánka, který prodával hudebniny a hudební nástroje. Kdyby ta cihla byla větší, přinesla piano. Houslema jsem si vydělával už jako kluk. Hrával jsem a máma říkala: "Dostaneš korunu, když přestaneš vrzat!" Odvedla mě k učiteli na housle Andělovi ve Slezské ulici, že budu brát hodiny. Učitel vyzkoušel jaký mám hudební sluch. Potom řekl matce: "Syn nemůže brát hodiny. Ten musí brát léta!"

Chodili jsme v létě na plovárnu. Já jednou plaval v bazénu v šatech. Matka říkala mým kamarádům: "Víte kluci, Jára dnes musí mít šaty. On je nastydlý." Nejlepší srdce má matka. Moje měla nejlepší játra. - A sice játra na cibulce. Jako kluci jsme si hrávali na Indiány. Maminka často volala z okna: "Jaroušku, nech se zastřelit a pojď domů!"

Tato sympatická chrudimačka hledá místo v kanadské či americké rodině, u dětí. Na jeden rok. Ráda by se zkonalila v angličtině.Pište na: Dagmar Válová,U stadionu 752, 537 03 Chrudim,Czech Republic.

"slovácko" Hodonín.

Cez hranice po skalicky

TO NÁM BYLO TREBA!

Páni z Prahy a páni z Bratislavy sa nezhodli, urobili si každý svůj štáteček a my na moravsko-slovenském pomezí na to musíme doplácat. Ešte ani štátečky nebyli vyhlásené, už sa na ešte neexistujúcich hranicách, velice rýchlo a šikovne postavili colnice, vlastne colničky. Jedni aj druhí páni tvrdili, že len na zaznamenání pohybu vozidel. Skutečne pár dní tí páni colníci a celníci len počítali autka. Nebrali sme im radosť. Po pár dňoch tí původne neškodní páni už kontrolovali obsah nákladných aút. Nejprv len tak sem-tam. Za dalších pár dní už kontrolovali a zdržávali každé nákladné auto. Neprešel ani mesiac a páni colníci a celníci už byli ve svojem živli a brali clo. Menová odluka dálej zvýšila jejich důležitosť. Dnes už kontrolujú osobné auta a zatát ešte občanské preukaze. Za pár dní to už budú pase. Polné cesty sú už preorané a brody potoků zavezené ostnatým drátem. Celých 43 roků sem žil 30 km od zadrátovaných hranic a bohužel na jejich opačnej strane. Dnes už žiju 300 m od zadrátovaných hranic a bohužel tentokrát sú obje strany tí opačné.

Bývam na Slovensku, aj chatu mám na Slovensku. Musím ale k ní jet cez území Česka. Pri ceste na chatu a spátky sa musím podrobit 8 (slovem osem) colným kontrolám. Jel sem tam aj minulú nedelu. Slovenskí colníci v Skalici ani českí celníci v Sudoměřicích nekontrolovali a nebyla tam závora. Cez Květnú sem jel normálne 60 km za hod. Zastavil mňa pán celník s tým, že si nejak nevšímam dopravné značky. Odpovedel sem, že tu jezdím už 20 roků a žádné debilné značky tu nebyli. Po-vedel, že si budu muset zvyknút. Slovenskí colníci kontrolovali len občanské preukaze. Navečer sme jeli spátky. Českí celníci zase kontrolovali obsah auta. Rekel sem im, že tu poznám 15 cest a 20 chodníků a pašoval by sem tama a né tu. Odpovedeli, abych nebyl drzý a predložil im tovar. To mňa nahnevalo a pravdivo sem im povedel, že vezu dom okružky pro kozu, či ich nechcú proclit. Pán celník reagoval slovami:"Ještě jednu drzost a dám vám do průkazu: "POBYT V ČR NEŽÁDOUCÍ." To mňa teda ukludnilo. V Sudoměřicách nekontrolovali, zato sme tam videli novučičké závore.

Došel sem dom a išel sem sa prójit. Stretel sem kamaráda, který býva na kraji Skalice. Na námjestí to má asi kilometr a do Sudoměřic v Česku asi 800 m. Tam má vydatú sestru. Sedel na kolo a zebral si samicu králika do kabele a išel ju zavést samcovi do Sudoměřic ke svojej sestre. Tam ho pustili slovenskí colníci aj českí celníci, lebo nekontrolovali. Spátky ho už pustili len českí. Slovenskí né, lebo musí mjet potvrdení hygienika. Márne im vysvetloval, že pred púlhodinú tú samicu tamato vézel opačným smjerem. Králika pustil a nechal ho odbjehnút do pola. Mjeli ste ho počut jak ten človjek nadával.

Další kamarád býva v susedném Holíči - SR, vzdáleném od Hodonína - ČR 4 km. Manželku má z Moravy. Jeli autem do dediny svokrovcom pro erteple. Vézli dva mjechy erteplí, to je asi 100 kilo. Českí celníci ich nechceli pustit s tak velikým množstvem erteplí cez hranicu. Tento kamarád je velký jedoš. Vyhodil z auta dva mjechy erteplí ale aj svoju ženu. Povedel im všetkým, že sú celníci aj manželka Češi a nech sa dohodnú mezi sebú. Odjel autem dom a nadával. Asi za hodinu dojelo auto celníkú. Dovézli mu dom ženu aj s erteplama.

Ve skalickém nářečí Dušan Krivský

Zpřístupnění Hradu

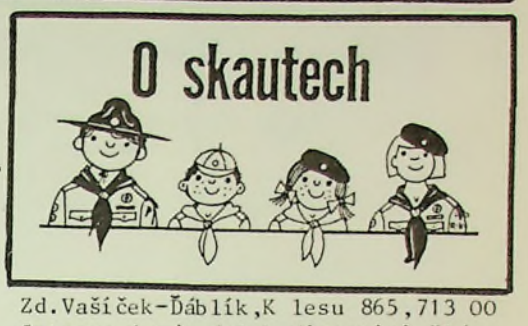
PRAHA - Dvě třetiny areálu spadajícího do správy Pražského hradu jsou dosud nepřístupné, ale většina by se měla veřejnosti zpřístupnit. Prezident Václav Havel to včera sdělil představitelům Poslanecké sněmovny, kterým na Hradě při jejich návštěvě vyložil funkci, strukturu a problémy svého úřadu. Podle prezidenta by měly být otevřeny dosud uzavřené rozsáhlé zahrady a Jelení příkop.

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRANIČÍ

Myslíkových z Hamburku se během dovolené v Austrálii ujala paní Švecová,"Moravanka s dobrým srdcem".--RNDr.E.Máčel /Mlýnská 832,763 02 Zlín 2/ má seznam baťovců působících na Dálném východě během 2.války,padlých a internovaných.Při obraně Hong-Kongu padl Alois Pospíšil z Poznic,v zajetí zahynuli S.Hrdina a S.Němec, při evakuaci Singapúru na širém moři utonuli B.Heim,MUDr.E.Straussler, J.Štrangfeld,J.Vrla, K.Plhoň a O.Smržák.--Prahu navštívila Jana Rotterová-Witthed ze Švédska.--Jan Polínek,71, se zotavuje v Burgdorfu ve Švýcarsku po šestihod.operaci. Připomněl nám,že před 45ti lety začal teror KSČ.--V Mnichově zemřela obětavá krajanka Jarmila Koutecká,64. Rovněž slov.duchovní dr.V.Bucko.--Msgr.Jaroslav Kubovec se stal čestným občanem města Langenenslingen/u Biberachu/;působí tam přes 40 let.--Otto Černý vydal dvojčíslo "Severských Listů" jako č.3-4/1990,ale pak to "zabalil". Velká škoda,protože naši ve Skandinávii nemají vzájemné pojítko.--Do švédského tisku píše hlavně Jana Witthed.--Dr.Josef Kratochvíl /Stuttgart/ znal dobře gen.J.Šnejdárka, i jeho syna.--Koncem března pořádalo české velvyslanectví v Canberře /Austrálie/ Den otevřených dveří a návštěvníky vítala velvyslankyně dr.Jara David-Moserová. Adresa: 38 Culgoa Circuit,O'Malley,Canberra,ACT 2606,Austrálie.--Za vedení Karla Jeníčka se "Věstník Sokola Sydney" stává zajímavým nejen obsahem,ale i vtipným. Starostou je arch.Jaroslav Zahrádka.--25.4. se v Praze sešli na poradě dr.Karel Hrubý /Basilej/ a prof.J.Krejčí /Lancaster,Anglie/ s novým předsedou soc. dem.strany Zemanem,který tam vstoupil před rokem.--Do knihovny jsme dostali práci A.Mokrého "80 let Čs.soc.demokracie",1878-1958, která vyšla v Lundu v r.58.--MUDr.Jindřich Žák šel do pense,odstěhoval se s paní z Curychu a jeho nová adresa je:Dott.J.Zak, Via al Boschetto 4,6900 Lugano,Switzerland. Našel tam palmy,teplo a 2 krajany.. Oba synové mají výborná místa v Curychu.--Historik Ján Mlynárik žije střídavě v Praze a v Německu;založil nyní"Svaz Slováků v České Republice". Věří,že Češi a Slováci si brzy zas podají ruce ve Spojené Evropě.--Vladimír Špaček opustil čs.rozhlasový program v Sydney,skoro po 20ti letech;vyjádřil obavu,že dochází k přeměně Austrálie na "socialistickou republiku".--V březnu vyšlo další číslo"Pólu" za redakce Jiřího Loewyho. Výtisk má 8 stran a na posl.straně je konstatování redaktora, že existuje už jen jeden "klasický exilový časopis" a sice "Polygon-Reportér-Západ",který vydává L.Friede ve Švýcarsku.--Studenti z ČR budou moci studovat v Nimes a v Dijonu;čeština byla uznána jako první cizí jazyk,z kterého lze ve Francii maturovat.--Poslední číslo švýc."Zpravodaje" mělo 42 stran.Redaktorem je L.Křivánek,Allée des Chenes 1,1723 Marly.--L.Jankovič,předák slov.separatistů v Argentině,odešel do ústraní;nahradil ho dr.Eduardo Kabát,56.--Dcera baťovce B.Sokola /zemřel v Trentonu 28.10.1981/ žije v Jižní Africe.--Libuše Šlechtová-Bourguignon /Francie/ navštívila po letech příbuzné v Liberci a v Jablonci.

NAŠI V USA

Dr.F.Marlow /Kalifornie/ se zúčastnil sjezdu rodáků ve Žďáru n/Sázavou. Na banketu se sešel s gen.Jiřím Přenosilem;ani jedno oko nezůstalo suché.. Byla tam také"pivní olympiáda",ale ne jako součást sjezdu.--Dr.V.Chalupa se v Praze sešel s několika předními politiky a měl přednášky v Praze,Brně,Opavě a ve Vyškově.--Chicagský "Hlas národa"uveřejnil interview s Fr.Přeučilem,84. Dostal doživotí v procesu s dr.M.Horákovou v r.1950. Před válkou byl novinářem v Pardubicích.--"Špígl" měl rozhovor s Vladimírem Křížem ze San Francisca;žil až do r.84 v Jihlavě. Dostal se ven s manželkou na fingované pasy australského "knížectví Hutt River". V USA vydal "Neobyčejné cesty" a teď mu doma vyšla kniha"Setkání na cestách".Lze je objednat na adrese: Vlad.Kříž,1725 Turk St.,Aút.11, San Francisco,CA. 94115, USA. Knihy jsou po $10.--Býv.gen.ředitel firmy Kolben-Daněk oslavil v Arizoně "80". I.Gregor pracoval pro am. firmy ve Francii a v Belgii.--V Praze vyšla studie red.Jožky Pejskara "Od boje/proti komunistům/ ke kolaboraci". Týká se let 1948 až 1989. Studie usvědčuje býv.předsedu Čs.strany socialistické, dr.Bohuslava Kučeru /nar.26.3.23 v Lomnici n.Popelkou/, jako kolaboranta s KSČ a také jako agenta StB pod krycím jménem "Bohouš".Knížka má 94 stran.--Sokolovna v Los Angeles má adresu:500 North Western Ave.,tel.465-3424. --Na cestě kolem Afriky zemřel tenista Pavel Vojtěchovský-Voyt,70. Žil v Los Angeles,CA.--Ke své dceři přijel do Clevelandu,OH sokolský pracovník Zd.Sejkora z Rychnova nad Kněžnou.--V Praze vyšla kniha ze života Áji Vrzáňové "Na bruslích do světa". Redigovala ji Alena Kohoutová-Kaňková.--Dr.J.Kalvoda napsal pro "Svědomí"č.4-93 článek "Dr.Chalupa,chlouba Čs.národní rady americké". Vystupoval po únoru 48 jako major Král.--7.3.zazněl na čs.rozhlasu v Clevelandu /díky Zd.Pražákovi/ hlas nedávno zesnulé Heleny Janečkové-Hajníkové. Šlo o píseň "Ach synku,synku".--Eva Godal /Denver/ se ozvala z Hawaje.--Jerry Elzner z Corpus Christi,TX. navštívil se skupinou krajanů Přerov.--Moravanka Dana Steinmetzová studuje na Lawrenceville,NJ. Během 20 ti dní poznala celou Ameriku vlakem.--Do sev.Čech přijel am.herec Allan Wood,ale vyklubal se z něho podvodník,či dvojník,který nikdy v USA nebyl. Jeho podivné angličtiny si povšiml jistý náš americký krajan,který tam byl náhodou na návštěvě.--Jakoukoliv informaci o účastnících "Vlaku svobody" z 11.9.51 přijme:V.Jiřík,Husova 1,350 02 Cheb.ČR.--I texaský"Hospodář" se článkem P.Raichla postavil za snahu obnovit v Praze "Hrob neznámého vojína" a to u Staroměstské radnice.--L.Balatka píše studii o účasti Valachů /hlavně z okolí Vsetína/ ve válce Jihu proti Severu;série vychází v "N.Valašsku".--V Chicagu přednášel děkan právnické fakulty brněnské Masarykovu univerzity,dr.Jiří Kroupa. Dr.Chalupa s ním jednal o dalším vývoji Mez.politologického ústavu v Brně.--Prof.dr.L.Pospíšil oslavil v NY "70".--Česká ambasáda ve Washingtonu má 19 úředníků. Začali vydávat "The Czech News".--Jiří Matzner působí v Anchorage,AK.--V Praze vyšla zajímavá kniha Zdeny Kapralové z Tucson,AZ,"Zítra bude líp"-kronika míru,války a exilu, 407 stran. Hlavní myšlenka:člověka sice může totalitní režim zničit,ale nikdy ho nemůže porazit,udrží-li si vnitřní svobodu ducha . Autorka žila také v Indii a v Austrálii.--Na 9.1.připadly 85.nedožité narozeniny pardubického rodáka V.Čížka;zemřel 13.4.1987 na Floridě.--10.výročí svadby oslavili v New Lothrop,MI Tóny a Anička Čechovi. Radio program"Old Country Polka Time" začal na stanici WOAP v r.1957.--Na oslavu svých 70.narozenin projel dr.Přemysl Tůma z Niland,CA. se svou paní znovu Alaska Highway;silnice "slavila" své 50.narozeniny. Přemysl lituje upravence,kteří před časem poslali Husákovi tučný poplatek.--Dr.Chalupa se ozval z Ostravy.--Halouzkovi z Laguna Hills,CA.navštívili od list.89 po čtvrté "starou vlast". Jsou optimisty.--Prahu navštívil pplk.am.letectva a kat.kněz dr.Joe Supa,rodák z Mutějovic.Zajel i tam. --V USA vydávané "Čs.noviny" budou i nadále vycházet s nezměněným názvem.--Prof. Jiří Nehněvajsa /Pittsburgh,PA/ poskytl interview redaktorovi vojenské "A REVUE". Neuvažuje o trvalém návratu do ČR,protože má v USA 3 syny a 9 vnoučat.--V Olomouci vyšla kniha"Velehrad";za $25 pošle:V.Fojtík,4 Wall St.,Cranford,NJ,07016,USA.

Zd.Vašíček-Ďáblík,K lesu 865,713 00 Ostrava 1,nám dal k dispozici článek "Muž,který přežil svou smrt".Pojednává o býv.okr.veliteli Junáka B. Polákovi,71. Jeho skautské jméno bylo Bimbo. Jako jeden z vedoucích oddoje ve Slezsku byl vězněn Gestapem za 2.války.--A.Hynštová,členka Svojsíkova oddílu v Olomouci,se uzdravuje po krátkém pobytu v nemocnici.--Milota Fanderlik,jinak zvaný praskaut,nám z Hradce napsal,že jeho bratr Velen odpovídal na došlé dopisy hned na poště;"byl to náš rodinný zvyk",dodal. Připojil "Vzpomínku na mého bratra Velena",kterou otiskneme.--6.4. byla v Ostravě schůzka Slezské družiny Svojsíkova oddílu.--V Č.Budějovicích se zas sešli členové SO z jižních Čech.--24.4.se sešlo značné množství junáků a skautek na Ivančeně pod Lysou horou v Beskydech. --23.3.se v Pardubicích konal 2.okr. sněm Junáka a 300 bratří zvolilo novou okresní radu.--Středisko v L.Bohdanči má registrováno 75 dětí a 37 dospělých v sedmi oddílech. Letní tábor bude v Pěčíně v Orlických horách. Povede jej inž.P.Vániš. Díky p.starostovi Šebestovi půl býv.Domu pionýrů mají důchodci a půl skauti. Obětavý zpravodaj střediska,br.Jaroslav Polák,st.,oslavil "70".--Skautskou hlídku v Havl.Brodě"hltají" bratři E.Štáfl-Káj a Jiří Večeřa-Ataman.Navrátilovi z Brna posílají hlídku do Semil.--Dvojkaře z Č.Budějovic k 54. výročí tábora u Větrova pod Dobronicemi svolává na 22.5.ke kašně Samsona na hlavním náměstí PhMr.Jan Beran,373 82 Boršov n.Vlt. 172,tel. 038-50347. Skautky všech oddílů shání MUDr.Hana Zichová-Strnadová,Pabláskova 10,370 01 Č.Budějovice.--Krajská rada v Plzni vydala bulletin "Krajem šesti řek". Redigoval A.Vladyka-Sáša z Radnice.--Účastníci Jamboree ve Francii v r.1947 se sejdou ve dnech 27.až 29.8.v Hradci,pod heslem "Obnovme Gilwellský kruh".Adresa:Jan Švábenský, Hakenova 7,638 00 Brno. Z Kanady se už přihlásili M. Gregor z Vanier a H.Pěnčík ze St. Catharines,Ont.--Sam Odehnal nám z Kvasic poslal ukázky sk.razítek. --F.Petlán-Fera poslal všechna čísla střediskového listu z Uh.Hradiště.

HODLÁTE-LI KOUPIT NEBO PRODAT
DŮM, OBCHOD, ŽIVNOST
NEBO JINÝ TYP NEMOVITOSTI..
obraťte se s důvěrou na
GEORGE J. B. DANES
Family Trust Corporation Realtor
Tel.439-1660 /anglicky/
266-1659 /česky/